

LKB KRONIKA NR. 48

M. JUREVIČIAUS TEISMAS

1981 m. kovo 25 d. Šiauliuose, Spindulio 6 — 10, buvo areštuotas Lietuvos Helsinkio grupės narys Mečišlovas Jurevičius. Bute, dalyvaujant ypatingai svarbių bylų tardytojui, justicijos patarėjui Norkūnui, milicijos leitenantui A. Augai, keturiems čekistams, kvietiniams — Vytautui Šlaminui ir Kestučiiui Šnykai, buvo padaryta krata. Paimta: 19 magnetofoninių juostų bei kasetė, vokiškas pašto ženklas, 20 ženkliukų, 5 įvairaus turinio telegramos, apie 50 foto nuotraukų (religinės eisenos), lapelis su telefonų numeriais, knyga "Žvaigždė", 29 žurnalai "Savaitė" (1942 — 44 m.), prieškarinių laikraščių, 2 Lietuvos žemėlapiai, 4 lapeliai su maldų tekstais, 6 mažo formato knygtės su religiniais tekstais.

Kaltinimas pagal LTSR BK 199 str. buvo pareikštas 1981 m. balandžio 1 d., o galutinis kaltinimas — gegužės 22 d.

Laikšas iš 163 kameros G. J. Kr.

Suradau progos Jums parašyti trumpą laišką. Visų pirmausia dėkoju visiems už paramą, ypatingai už dvasinę, kuri labiausiai reikalinga. Dėkoju visiems, kurie aplanko mano šeimą. Vėl visiems prisidėjo daugiau rūpesčių. Norėčiau sužinoti kaip Gemma gyvena? Jai sunku, nes pirmą kartą ir su žūlikais. Kiek yra sumtų, ar mes tik du? Apie Vytautėlį (inž. T. Vaičiūną — Red.) žinau, jį tą pačią dieną suėmė. Jam ir sunku, nes pirmą kartą. Bet jo dvasia galinga. Vytautėlį mačiau, kai mus vežė iš Vilniaus KPZ. Jis manęs nematė. Labai mane pradžiugino savo gera nuotaika ir pagyvėjau, kad tikras dvasios vytautėlis. Daugiau apie jį nežinau. Dabar truputį apie mano gyvenimą. Dėkoju Dievui, už visą, ką Jis duoda. Savo mažą auką prisimenu visus laisvėje. Labai jaučiu Jūsų visų maldas, kurios labai reikalingos. Truputį šlubuoja širdis. Nuotaika gera, savo įsitikinimus

neslepiau. Iš karto įmetė į vieną kamerą, kur buvo 2 žmogudžiai, vagys ir chuliganai.

Papasakojau už ką suimtas, apie kryžiaus nešimą, apie eisenas. Kad pradėjo visi keikti, sako baigia komunistai eiti iš proto; sako, kad religijos laisvė, o nekaltus žmones sodina. Kai visi nutildavo vakare, nueidavo gulti, aš tada meldavaus atsiklaupęs ant lovos (miegojau viršuje). Kartą užpuolė prižiūrėtojai, bet mane kaliniai užstojo: netrukdykite, matote, kad žmogus meldžiasi ir tegul meldžiasi. Prižiūrėtojai nuėjo. Paskui perkėlė į kitą kamerą. Vieną mėnesį sėdėjau su vagimis, teistais jau kelintą kartą. Čia mane apvogė — apatinis šiltus rūbais. Vieni pasivogdavo, o kiti atiduodavo. Reikėjo daug kantrybės. Kartą norėjo mane sumušti, bet paskui atsispašė. Ir čia turėjau toje kameroje daug dvasinio džiaugsmo, nors ir aidėdavo aplinkui baisios kalbos. Būdavo, kartais tekdavo ausis užsikimšti vata, bet tas nieko nepadėdavo. Balandžio 30-tą pervėdė į kitą kamerą, kur ir dabar sėdžiu. Čia žmonės ramūs, tik be jokių idėjų. Šis kryžius yra sunkesnis negu pirmasis, bet jį nešti dabar daug lengviau, nes aš ne vienas. Tiek būsimieji ištikimi Tėvynei, kiek būsimieji ištikimi Kristui. Buvau kviečiamas keletą kartų tardymui, bet parodymus duoti atsisakiau. Klausė, kas organizavo eisenas. Atsakiau trumpai: Kristui! Šiais metais galvoja daryti taip — kas pirmoje eilėje eis, tuos teisti. Nežinau, kada šiais metais bus dalyvaujančių maldomis ir aš.

Idomu, kaip ant Kryžių kalno praėjo talka? Man pranešė birželio 4 d., kad byla gegužės 29 d. perduota aukščiausiam teismui, laukiau dabar teismo, kur bus — nežinau. Niekaip negaliu prisipaštyti pas gydytoją, nes esą jis atostogauja. Kartą paklausiau seselės ar negalima išsikviesti iš užsienio... Atšovė, kad galiu pats važiuoti.

Sveikinkite nuo manęs visus! Mečišlovas.

Žmogus aukščiau visų sistemų

Žvilgsnis į encikliką "Laborem Exercens"

Naujoje savo enciklikoje apie žmogaus darbą "Laborem Exercens", Popiežius Jonas Paulius II-sis nepasako už jokią ekonominę sistemą, bet iškelia žmogų, kuris savo darbą dinamiškai dalyvauja pasaulio kūrimo procese. Tai pažymėjo italas jėzuitas kunigas Marchesi, žurnalo "La Civiltà Cattolica" bendradarbis, pristatydamas naująją popiežiaus encikliką apie šimtų italų visuomeninio gyvenimo atstovų — pramonininkų, teisininkų, medicinų, inžinierių. Naujoje savo enciklikoje, pažymėjo kunigas Marchesi, Jonas Paulius II-sis ypač pabrėžia žmogaus pirmenybę prieš darbą, darbo pirmenybę prieš kapitalą ir šeimos pirmenybę prieš visuomenę. Tuo būdu yra griežtai atmestas bet koks žmogaus išnaudojimas. Lygiu būdu, enciklikoje "Laborem Exercens" yra pasisakoma prieš klasių kovą, bet drauge yra atkreipiamas dėmesys ir į pavojus, kuriuos gali sukelti tiek kapitalizmas, tiek kolektyvinė sistema.

Jonas Paulius II-sis darbą iškelia kaip dvasinę vertybę, kuri įprasmina kiekvieno žmogaus egzistenciją.

Ajatola serga

Paryžius. — Irano pabėgėlis, liaudies kovotojų grupės vadas Rajavi pareiškė spaudai, kad ajatola Khomeinis ne tik turi silpną širdį, bet viena jo koja ištinusi ir jis beveik nemato viena akimi. Rajavi pasakė nenorį Khomeinio mirties, tačiau jo režimas Irane bėgiai. Jis valdo terorą. Jei jis persai remtų, jam nereikėtų griebtis prievartos, žudymų ir kankinimų, pasakė Rajavi.

Ajatola Khomeinis pasakė trečiadienį per Teerano radiją, kad Iranas nebus taikojis su Amerika ar su Izraeliu, nors tie kraštai pereitų į Islamo tikėjimą. Jis apkaltino Egiptą ir Saudi Arabiją, kad jie bendradarbiauja su Amerika ir traukia visus Viduriniųjų Rytus į karą.

Visoje Europoje tęsiasi demonstracijos prieš branduolinius ginklus. Nuotraukoje prancūzų demonstracija, kuri smerkė ne tik Amerikos raketą, bet ir Sovietų Sąjungos prieš Vakarų Europos taikinius nukreiptas SS-20 raketą.

PRAŠO ATMESTI ARABŲ PLANĄ

Ryt prasidės antras erdvėlaivio žygis

Tel Avivas. — Izraelio premjeras Beginas parašė JAV prezidentui laišką, kuriame prašo atmesti vadinamąjį Saudi Arabijos taikos planą. Beginas prašo, kad JAV prezidentas atsisakytų palaikyti šį planą. Beginas prašo, kad JAV prezidentas atsisakytų palaikyti šį planą. Beginas prašo, kad JAV prezidentas atsisakytų palaikyti šį planą.

Beginas prašo, kad JAV prezidentas atsisakytų palaikyti šį planą. Beginas prašo, kad JAV prezidentas atsisakytų palaikyti šį planą. Beginas prašo, kad JAV prezidentas atsisakytų palaikyti šį planą.

Sirijos premjeras smerkia Ameriką

Damaskas. — Sirijos premjeras Abdul Raouf Kasm pasakė prieš Ameriką nukreiptą kalbą, kurioje ragino visus arabus pripažinti, kad didžiausias jų priešas yra Amerika. Ji veikia prieš islamo interesus, ji atsakinga už tai, kad Izraelis valdo arabų žemes, kad jis išvarė milijonus palestinečių ir niekina šventas arabų vietas. Kol sionizmas nebus nugalytas ir kol Amerika nebus išmesta iš arabų apgyventų sričių, tol nebus gyvenimo islamui, nebus gyvenimo arabams, pasakė Sirijos premjeras Kasm.

Parama Burmai

Washingtonas. — JAV vyriausybė pasirašė su Burma ekonomines paramos susitarimą. Nuo 1966 m. Burmos socialistų vyriausybė, vadovaujama Ne Win, atsisakė priimti užsienio paramą ne tik iš Amerikos, bet ir iš Sovietų Sąjungos, tuo pabrėždama Burmos neutralumą. Paskutiniu laikumi Burma gauna apie 5 mil. dol. kasmet kovai su narkotikų augintojais. Dabar pasirašytas susitarimas apims 30 mil. dol. per ateinančius 5 metus. Parama duodama žemės ūkio reikálams. Burma gauna nemažą ekonomines paramą iš Japonijos, apie 200 mil. dol. per metus.

Australijos vyriausybė nutarė įsigyti savo karinei aviacijai 75 Amerikos McDonnell Douglas bendrovės statomus F — 18 lėktuvus, kurie kainuos daugiau 3 bil. dol.

TRUMPAI IŠ VISUR

Meksikos valstybinė naftos bendrovė paskelbė savo naftos kainų pakilimą iki 35 dol. už 42 galionų statinę. OPC organizacijai priklausančios naftos valstybės kainos pagrindu nustatė 34 dol.

Irano prezidentas Kamaneji savo kalboje per Teherano radiją pasidžiaugė, kad islamo revoliucija nesulaikoma plinta. Ji jau pasireiškė Egipte, Irake ir kitose šalyse, kur yra didelė Amerikos įtaka.

Kinijos valdžios laikraštis paskelbė, kad uždraustos visos demonstracijos, sieniniai laikraščiai ir lapelių dalinimas pagrindinėje Pekino aikštėje.

Politinė liberalų grupė įsteigė specialią Pro-PAC komisiją (Progressive Political Action Committee), kuri dės pastangas, kad 1982 metų rinkimuose nebūtų perrinkti keturi konservatyvūs senatoriai: Hatch iš Uto, Hayakawa iš Kalifornijos, Schmitt iš Naujosios Meksikos ir Helms iš Šiaurinės Karolinos, kurio perrinkimas bus 1984 m.

Afrikos Vienybės organizacijos atstovas pareiškė Čade, kad čia taiką prižiūrės įvairių Afrikos valstybių atsistatę kariuomenė. Ji atvyks dar šiais metais. Tuomet nebereikės Čade Libijos kariuomenės.

Naujas Egipto prezidentas Mubarak pareiškė, kad jis mieliau vyktų į bet kurią arabų valstybę paaiškinti Egipto taikos su Izraeliu principus. Ateityje iš tos sutarties naudos turės visi arabai, pasakė Mubarak.

Washingtono valstijoje mokslininkai toliau stebi Mount St. Helens ugnikalnio veiklą. Spėjama, kad per dvi savaites galima laukti naujo prasiiveržimo. Kraterio viduryje vis auga naujas lavos kalnas.

Antisovietinės nuotaukos Lenkijoje

Literatūra ir menas perspausdino straipsnį iš Sovetskaja kultura žurnalo, kuriame išsamiai aprašomos antisovietinės nuotaukos Lenkijoje. Rūpiūčiui baltas Gdanskio priemiestyje įvykusiam festivalyje vyravo dainos apie "tarybinį lagerį", "tarybinę agresiją", "slaviškus snukius" ir "raudonus pasturgalius". Ant salės grindų buvo svaidomi "broliškų šalių" laikraščiai, kad šitos "orgijos dalyviai juos trypytų kojomis". (Elta).

"COLUMBIA" VĖL PARUOŠTA SKRISTI

Izraelio nerimas dėl Reagano politikos

Cape Canaveral. — Ši trečiadienį daugartinio skridimo erdvės "keltas" "Columbia" po atidėliojimų vėl skris į Žemės orbitą. Tai bus pirmas erdvėlaivis, jau buvęs erdvėje, vėl pakilęs panašion kelionėn. Astronautai Joe Engle ir Richard Truly turės atlikti įvairius eksperimentus, kurie bus naudingi planuojant ateities skridimus.

Erdvėlaivis turės įvairių instrumentų, kuriais bus žvalgomas planetos paviršius. Bendras aparatų svoris — 5,347 svarų. Pirmą kartą į erdvę siunčiama robotinė "ranka", kuri ateityje iš erdvės išleis satelitus, paliekamus skrieti orbitoje, arba iš erdvės bus paimami ten jau esą objektai, kurie bus parvežiami atgal į Žemę. Tą "ranką" astronautai judins, tačiau jokių darbų jai dar nenumatoma.

Paskutiniame "Columbijos" erdvėlaivio pakilime buvo pastebėtas labai stiprus uždegimų motorų smūgis į žemės paviršių, kuris sukretė visą erdvėlaivį. Motorų spaudimas šį kartą bus sumažintas iki kasto po raketa baseino, kuris pilnas vandens. Bus panaudoti specialiai įrengti vandens čiaupai, kurie sudarys vandens čiurkšlį "kilimą", kas sumažins motorų spaudimo sukrėtimus. Nors tas pradinis smūgis atsimušus spraus miniam sprogimui ir paviršius astonautų bus jaučiamas, jis jiems nesudarys pavojaus, tačiau toks sukrėtimas galėtų pakelti tokius instrumentams. Vandens "kilimas" bus išbandytas pirmą kartą. Erdvės inžinierių įtaisyti vandens čiaupai galės leisti po laivą apie 100,000 galionų vandens per minutę.

Tarp erdvėlaivio eksperimentų

Padėtis Lenkijoje

Varšuva. — Lenkijos teisingumo ministerija atsiuntė į Štettino specialų tardytoją, kuris ištirs vietinio "Solidarumo" vado Marian Jurczyk pareiškimus. Laikraščiai paskelbė, kad Jurczyk pasakė, kad reikės greit taikyti karines ir kai kuriuos žmones pakarti. Jaruzelskis negalės prie kiekvieno darbininko pastatyti po kareivį, kalbėjo Jurczyk, o seimas ir valdžia tai tik Lenkijos išdavikai, Maskvos agentai, kuriems Lenkija nerūpi. Šiuos štetin darbininkų vadovo pareiškimus paskelbė "Trybuna Ludu". Praėjusį šeštadienį kai kurie seimo nariai labai įsijėdė reikalavo, kad Jurczyk būtų "sutarkytas". Lenkijoje toliau plinta streikai. Antradienį Gdanske vėl turi susirinkti "Solidarumo" prezidentas. Visoje Lenkijoje Vėlinių proga lenkai lankė kapines ir dėjo gėles ir žvakes ant Katyno skerdynės žuvusių lenkų karininkų kapų. Buvo specialiai statomi beržo medžio kryželiai nežinomiems kariams atminti. Kaip žinoma, Katyno miške prieš 40 metų sovietai išžudė apie 5,000 lenkų karininkų. Sovietai dėl to kaltino Vokietijos kariuomenę, tačiau neleido Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovams apsilankyti šių masinių kapų. JAV kongreso tyrinėjimui nustatė, kad lenkus išžudė tikrai sovietai.

Išdo departamentas ketvirtadienį paskelbė, kad nacionalinė Amerikos skola pasiekė 1 trilijoną dolerių. (Tai vienetas su 12 nulčių).

Sovietų laivas bandė pabėgti

Karlskrona. — Švedijos vyriausybė atsiuntė dar 500 marinių saugoti ant seklosmos užkliuvusį sovietų povandeninį laivą. Sekmadienį laivas buvo palydėdas savo propelerius, bandė pabėgti nuo seklosmos, tačiau nepavyko. Vakar sovietų ambasadorius Jakolevas vėl tarėsi su Švedijos užsienio reikalų ministru Uilstenu. Laivyno bazės Karlskrona atstovas pulk. Lennart Forsman pasakė spaudai, kad tarp sovietų laivo ir Kaliningrado uosto vyksta gyvas radijo kontaktas. Sovietų laivo kapitonas atsisako išeiti iš laivo, kol negaus įsakymo iš savo vyresnybės.

Švedai karininkai, kurie buvo sovietų laive, sako, kad ten padėtis labai įtempta. Sovietų jūreiviai, manoma, pergyvena psichologinio karo sunkumus, matydami aplink švedų karo laivus ir stebėdami salos manevruojančius švedų kareivius. Sovietų Sąjunga atsiuntė Švedijai atsiprašymą dėl teritorinių vandenų pažeidimo, tačiau švedai sako, kad to negana. Jie atsisako nutempti laivą nuo seklosmos, kol nebus išstardyti laivo kapitonas ir navigacijos karininkai. Švedų karininkai mano, kad sovietų įgulos dalis ketino pabėgti į Švediją, galimas daiktas, kad ir patis kapitonas turėjo planus pasilikti Švedijoje.

Demonstravo italai

Roma. Praėjusį savaitgalį didelės demonstracijos Italijoje pamerkė branduolinius ginklus ir reikalavo taikos. Priešingai, negu kitose Europos sostinėse buvusios demonstracijos, italai smerkė abiejų blokų: NATO ir Varšuvos paktą ginklus, pasisakė ne tik prieš Amerikos raketą, bet ir prieš sovietų SS — 22 raketą.

Italijos parlamento komunistų partijos vadas Giancarlo Pajetta savo kalboje pasisakė prieš Italijos vyriausybės nutarimą priimti Sicilijoje 112 naujų Amerikos raketų. Jis reikalavo, kad Sovietų Sąjunga išvežtų iš savo prieš Vakarų Europą nukreiptas raketas. Didžiausia demonstracija įvyko Milane, kur demonstrantai šaukė: "Mes sakome "ne" Pentagonui, mes sakome "ne" Kremlui!"

KALENDORIUS

Lapkričio 3 d.: Martynas P., Vinifreda, Vidmantas, Nora. Lapkričio 4 d.: Karolis Bor., Modesta, Manivydas, Vaida. Saulė teka 6:24, leidžiasi 4:44. ORAS Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 60 l., naktį 45 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGINTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

NUSIMINIMAS, SAVIŽUDYBĖ IR MAŽAS VAIKAS (2)

Užbėgime už akių nusiminusio vaiko sunkiausią komplikaciją - savižudybę: tuomet išgelbėsime vaiko gyvybę. Mediciniškas raginimas

Vaikų nelaimingi atsitikimai

Naudinga yra surinkti medicinišką istoriją apie vaikų nelaimingus atsitikimus, ypač jei vaikas yra sužalotas. Kalbant apie vaiko iškritimą pro antro aukšto langą - tas vaikas galėjo ne iškristi, bet pats iškristi. Arba vėl, vaikas, kurį užgavo automobilis jam einant skersai gatvės - galėjo bėgti skersai gatvės vienam, kad būtų užgautas.

Atėjus paties vaiko, jo tėvų, net įvykio hudininkų aplausinėjimas gali išryškinti polinkį bei paskatą savižudybės. Tuo atveju tvarkomas ne vien sužeidimas. Statistika tvirtina, kad vaikas, kartą mėginęs žudyti, mėgins ir vėl - ir sėkmingiau, kai jis bus kiek paaugęs.

Dabar krepiama daug dėmesio į vaikų skriaudimą šeimoje. Neapsileisti reikia ir nusiminusio vaiko savižudybės reikaluose. Žinoma, greit įtarsime savižudybę, kai vaikas išgers per daug vaistų. Daug sunkiau apie savižudybę galvoti tada, kai vaikas kridamas nusilaužia koją.

Gyvybė ar mirtis

Tvarkant labai nusiminusį ir savižudybės nusiteikęs vaiką galima turėti reikalingą gyvenimą ar mirtimi. Tiesą sakant yra taip tikrai, kaip automobilio nelaimė ar širdies ataka - daug laiko skirti vaikui ir jo šeimai tvarkant nusiminusio vaiko negalavimus. Tinkamas gydytojo elgesys gali išgelbėti vaiko gyvybę. Tai kiekvienam gydytojui yra didelė pasitenkinimą teikianti patirtis.

Išvada. Reikia suprasti vaiko nusiminimą (depresiją) ir jo polinkį savižudybės. Reikia jausti vaiko vaidmenį šeimoje. Ir visuomenė privalo kantriai ir maloniai bendradarbiauti su šeimos gydytoju.

Nusiminimas ir savižudybės linkęs vaikas yra reikalingas greitos mediciniškos pagalbos. Ją mokaviškai privalo teikti visi su vaiku susiduriantieji. Gerinimas žmoguje žmogaus - jo asmenybės žmoginimas yra pirmas žingsnis į vaiko apsaugą nuo nusiminimo ir jo pasekų, kartais labai tragiškų. Čia Chicagoje, gyvenant tokioje visuomenėje kur net 44% netekėjusių merginų gimdo vaikus (New York 55%), priedui dar 50% vedybų pasibaigiančių skyrybomis - nenuostabu, kad vaikai auga be tėvų. Tokie vaikai nusimena, nes jiems trūksta - žmoniškos tėvų meilės, jų elgesio kontrolės ir leidimo normaliai vystytis.

Tokioje aplinkoje nusiminusių vaikų skaičius auga. Nemažes ir jų savižudybės. Blogiausia, kad apsauga nuo tokio blogio mažai kas reikšmingai rūpinasi. Žvirbliui, pelei bei uodui nereikia jokių apsaugos priemonių. Nereikia ir tvarkingai išauklėtam vaikui tokių pamokų. Nenormaliam žmogui nepadės jokios pamo-

Alvudo "Sodybos" ambulatorijoje matuojamas kraujospūdis Jonui Jacinevičiui. Nuotr. M. Nagio

kos. Matom kaip blogu keliu dabar eina šio krašto mokyklų vadovai: aiškinimai apie lytinis dalykus ne tik nesumazina ištvirkavimo, bet jį šuliais padidina. Toliau tuo keliu einant bus dar blogiau, jei neat-siras vadovybė, kuri pajęs visą jauno žmogaus auklėjimą - mokymą pasukti tikrai psichologiškai - pedagogiškai keliu. Tik žmogų tinkamai auklėjant mažes nusiiminėli skaičius.

Mūsų aplinkoje klesti pelnagaudžių gausybė. Žmonės valdžion išrenka ne vi-sada išmintingus, asmenybe sveikus asmenis, kurie ne pel-nu bei perinkimais rūpintųsi, o visų žmonių gerove sielo-tųsi. Suinteresuotų grupių nu-teikti atstovai balsuoja tik sau-jėlės piliečių naudai, o ne valstybės gerovės kelti.

Menkos prošvaitės ir pri-vačiame lauke: pelnagaudžių gaminami nežmoniškai pa-vyzdžiai gyvenime, prekyboje, spaudoje ir televizijoje. Taip ir žengiamo pražūtis.

Tikekimės ir dirbkime, kad laiku būtų susiprasta ir pradė-ta žmoniškai gyventi, savo vai-bus užbėgti už akių vai-ko nusiminimui bei jo savižudybei.

Pasiskaityti. Emergency Medicine, September 30, 1981.

NOSIES ALERGIJOS GYDYMAS

Klausimas. Gerb. daktare, Jūsų vedamą "D-augę" "Kelias į Sveikatą" skyrty atidžiai perskaitau ir dažnai iš-kirpęs pasiunčiu į Lietuvą giminėms. Dabar viena gim-naitė, 24 metų moteris lais-k skundžiasi, kad jai jau dau-giau pusę metų kaip užsikūša-nosis ir labai sunku kvėpuoti.

Pradžioje manė, kad sinus ir naudojo kažkokius ir nosį įlei-džiamus nuo sinuso vaistus.

"DEZINFORMACIJOS AKCIJA"

Čekoslovakijos emigrantų žurnalas "Listy" išseinantis Ro-moje ir redaguojamas Irži Peli-kan, paskelbė čekų politinio emigranto Ladislavo Bittmano straipsnį "Dezinformacijos akcija prieš Čekoslovakijos emigrantus". Autorius neabejojamas tos temos spe-cialistas, rašo N. Gorbenevskaja. 1964 - 1966 m. jis buvo Čekoslovakijos žvalgybos dezinformacijos valdybos vir-šininko pavaduotojas, 1968 m. Čekoslovakijos pasiuntinybės Vienoje spaudos atašė. Jis vie-šai pasmerkė Sovietų įsibrovimą į Čekoslovakiją ir tapo politiniu emigrantu. Apie savo patyrimus jis parašė knygą "The Deception Game" (Syracuse Univ. Press).

Redakcijos įvadė straipsnį, pavadintam "Falsifikatoriai inikė į darbą", jau paminėta eilė nesėkmių įvykių, kai vieni ar kiti dokumentai, pareiškimai, net ištisi žurnalų numeriai bu-vo klastojami Prahos dezin-formatorių. L. Bittman chro-nologinėje tvarkoje atskleidžia įvairią Čekoslovakijos saugu-mo akciją, pradedant nuo 1950 m. ir ne vien tik falsifikacijas, bet ir pagrobimus bei užmu-simus. Čia Bittmano Čekos-lovakijos žvalgyba vadina so-vietų žvalgybos apa-rato dalimi. Ir iš tiesų KGB ir

Be ištyrus ligoninėje, sinusus rado sveikus - jų uždegimo nerado. Taip pat rado sveikus: nosį, gerklę ir ausis. Specialis-tas pasakė, kad turi alergiją - kažkokį jautrumą, bet ką tuo reikalu turinti daryti nepasa-kė. Ji manęs per laišką klaus-ia, ar čia, Amerikoje yra ko-kių vaistų nuo alergijos ir ką ji turinti daryti. Daktaro patari-mą ir vaistų prašo jai prisiųs-ti.

Antra: per tyrimus ligo-ninėje rado, kad jos kraujo spau-dimas kartais būna 110/60, kartais 120/70. Gydytojas sa-kė, kad jos kraujospūdis nor-malus. Ar tiesa? Pažįstamas važiuoja į Lietuvą ir prižadejo vaistus ir daktaro patarimą ką ji turinti daryti nuvežti.

Atsakymas. Reikia sužino-ti, kokiai medžiagai ligonė yra alergiška. Amerikoje 75% maistui alergijos atsiranda dėl kukurūzų. Reikia jų vengti vi-sur: duonoje, aliejuje, saldai-niuose, vaistuose, pyragai-čiuose... šešis mėnesius. Po to kartą savaitėje pradėti nau-doti.

Kam ji bebūtų jautri, reikia svarbiausia trijų dalykų atsi-sakyti: valgomos druskos, nevirinto karvės pieno (viri-mas pašalina moteriškuosius hormonus), astrumus (kavą, arbatą, svaigalus, tabaką, kri-nus, pipirus, garstyčias...). Taip pat reikia šiltai laikyti nosį: garinti ją vandens ga-ruose užsigabus paklode ir verdant po ją vandenį. Eiti pir-tin ir ten garuose kuo ilgiau ir dažniau būti. Atsimintina, ne chemikalai, bet vandens garų karštis gydo.

Trečias dalykas - nevartoti jokių purškalo nosiai ir nenau-doti jokių vaistų. Nurodytas gydymasis sunkus, daug leng-viau tablete paimti, bet ji ne-padės. Išgyjimi užteks to, kas čia pasakys.

jo Rytų Europos padalinių me-todai yra vienedi. Autoriaus pasakojimas apie Austrijos buv. vicepremjero 1953 m. pa-grobimą primena praeitais me-tais lietuvių sportininko pa-grobimą iš Vakarų Vokietijos.

Atsižvelgiant į visą tą praktiką, Bittmanas duoda "dešimt nurodymų", bet straipsnio autorė N. Gor-banevskaja pataria skaity-tojams patiems pakeisti Če-loslovakiją Sovietų Sąjungą ir Praga - Maskva. Seka "10 nu-rodymų":

1. Emigrantų organizacijų susirašinėjimui ir spauda yra svarbus infor-macijų šaltinis. (Pavardės, adresai, laišakai). Jeigu tai lengvai pasiekiami visiems "patikimiems" draugams ir lankytojams, skaitykites su tuo, kad kopija randasi Pra-goje.

2. Privatūs laišakai į Čeko-slovakiją ir iš tenai nuo gim-ninių ir draugų eina ne vien tik per cenzorių rankas, bet ir per dezinformacijų specialistų, ku-rie sistematiškai renka ne vien tik politines, bet ir nekal-tas šeimynines žinias (ligas, dar-bos nemalonus, šeimos nesantaikas, finansinius sun-kumus). Gautas žinios gali bū-ti panaudotos kaip viešam,

taip ir numatytos aukos šan-tažui.

3. Atsižvelgkite į tai, kad laišakai iš Čekoslovakijos - ypač adresuoti žymiesiems em-grantams, gali būti dalinai ar-ba visai suklustoti. Rašysena - ne įrodymas: grupė Pragos specialistų gali imituoti kiek vieną braidą.

4. Draugas iš Pragos ar Bratislavos kurio nebematei nuo to laiko, kai pabėgai iš Čekoslovakijos, ir kuris, "komandiruotas" į Vakarus, atėjo tave aplankyti, gali būti Pragos bandytų tartininkas (tegu ir prieš norą). Būdamas su juo draugiškas, būk ir realis-tas.

5. Leidimas vykti į Vakarus tavo giminaičiui iš Čekoslova-kijos visai ne liberalizmo žen-klas, bet kruopštus analizo rezultatas. Kai tavo giminaiči sugrįš į aplankys "drau-gas iš ministerijos" - ir nepasi-tenkins vien kukliais ir politi-niais neutraliais sakiniais apie gyvenimą Vakaruo-se. Nestatyk savo gimines į pa-vojų.

6. Jei nutarsis vykti į Čeko-slovakiją, žinok, kad saugumas gali tave šantažuoti, neatsi-žvelgiant į tai, ar Čekoslovaki-jos pasiuntinybė skaito ar ne-skaito tave politiniai neutrali pabėgėliu.

7. Anonimas - tai falsifika-cijos vizitinė kortelė. Jei gausi anoniminį laišką, pareiškimą ar reikalavimą, gali 99% būti tikras, kad autorius sėdi Pragoje, Australijoje, Prancūzi-jos ar Šveicarijos antspaudo-s ant voko nieko nepakeičia.

8. Jei gausi kokį papiktinan-tį laišką, kurį siuntė emigran-tų organizacija ar atskiras emigrantas, prieš jį tai reaguo-ti patikrink, ar tikrai siuntėjas jį tau siuntė. Pragos dezin-formatoriai dažnai tikisi i-neapgalvotą emocingą reak-ciją - ir laimi.

9. Bulgarijos žurnalisto emi-granto Georgijaus Markovo 1978 m. Anglijoje bulgarų slap-tosios policijos nužudymas si-gnalizuoja apie naują politiką prieš savo sovietų bloko emi-graciją. Jei tavo vardas daž-nai pasirodo emigracinėje spaudoje ar jų organizacijų vir-sūnėse, tai esi sąrašuose už, prieš kuriuos Praga nepa-abejos imtis pačių kruviniav-sių metodų. Žmogžudis yra profesionalas su dabartine žu-dymo technika.

10. Pragos šnipinėjimo ran-kos yra ilgos, bet ne galingos... Viena iš svar-besio policijos nužudymas si-gnalizuoja apie naują politiką prieš savo sovietų bloko emi-graciją. Jei tavo vardas daž-nai pasirodo emigracinėje spaudoje ar jų organizacijų vir-sūnėse, tai esi sąrašuose už, prieš kuriuos Praga nepa-abejos imtis pačių kruviniav-sių metodų. Žmogžudis yra profesionalas su dabartine žu-dymo technika.

A.T.

JAV "Tridento" klasės povandė-ninis laivas.

JAV "Tridento" klasės povandė-ninis laivas.

NAUDINGA PATARIMA
JOVYNDINK -
SVEIKESNIS BŪSI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS - 161000)

Subscription Rates \$42.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00.

Pašto išlaidas matinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atzīmima, iki kada yra užimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	1 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Kitur - Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00	
Savaitinis	\$28.00 \$17.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 - 4:00, šeštadieniais 8:30 - 12:00.
• Redakcija straipsnius teisiškai nusiunčia. Nesuimamos straipsnių nesaujos. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

PAŽINKIME MAŽĄ LIETUVĄ

(JOS 4000 METŲ ISTORIJA)

Prof. dr. Povilo Kūnerio studija apie Mažąją Lietuvą: "Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis", išleista Sovietų Mokslo Akademijos. Vertė A. Tenisonas. Gausiai iliustruota su keleta žemėlapių. Istoriko Sauliaus Girmūnas plati anglų kalba santrauka (Summary). 224 psl. Kip-tais viršeliais. Spaudė M. Morkūno spaustuė. Išleido: Liet. Miškininkų Sąjunga. Išv. Kaina su persiuntimu \$10.90. III. gv. primoka 50 centų (taksu). Užsakymus siųsti: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

DR. K. G. BALUKAS
Akusheris ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-9004
Pirmia ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. - GR 6-2400
Val pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 1-4 ir 7-9 antradienį ir penkt. 10-4 šeštadienį 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - BE 3-5893
Specialybė akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VIAKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GÁ 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Jstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šest.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St. Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šest. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St. Chicago
476-2112
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šest. uždaryta

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

Ofs. tel. 434-2123, namų 448-5195
DR. V. TUMASONIUS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį. 2-5 ir 6-7 - iš anksto susitarus

DR. K. M. ŽYMBANTAS
DR. S. T. CHIRBANAS
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiadienį, ketvirtadienį. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. - 778-3400

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KYRAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDINKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. pop. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 582-5627
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS - CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5349
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖSŲ
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofs. tel. 434-2123, namų 448-5195
DR. V. TUMASONIUS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį. 2-5 ir 6-7 - iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMBANTAS
DR. S. T. CHIRBANAS
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiadienį, ketvirtadienį. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. - 778-3400

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St. Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šest. uždaryta

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

Ofs. tel. 434-2123, namų 448-5195
DR. V. TUMASONIUS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį. 2-5 ir 6-7 - iš anksto susitarus

DR. K. M. ŽYMBANTAS
DR. S. T. CHIRBANAS
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiadienį, ketvirtadienį. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. - 778-3400

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St. Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šest. uždaryta

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

Ofs. tel. 434-2123, namų 448-5195
DR. V. TUMASONIUS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį. 2-5 ir 6-7 - iš anksto susitarus

DR. K. M. ŽYMBANTAS
DR. S. T. CHIRBANAS
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiadienį, ketvirtadienį. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. - 778-3400

"Sodybos" pažmonyje sveikatos reikalais pranešimo klauso Aldona Paškevičienė, Mečys Valiukėnas ir Marija Nadienė. Nuotr. M. Nagio

DRAUGIŠKAS NESUTARIMAS

Išsirinę prezidentu Ronaldą Reaganą, džiaugsmas pagaliau susilaukia nesuvyruojančios ir sistemingos antisovietinės politikos. Tai vilčiai teikė pagrindo ir seniai žinoma reaganininkų ideologinė orientacija, ir jų kita šneka. (Kada gi paskutinį kartą Valstybės departamento galva driso sovietus pavadinti tikruoju vardu — apgavikais ir melagiais?) Tačiau kai išgirdome, kad žmogaus teisės nebebus kertiniu JAV-ų užsienio politikos akmeniu, kad didžiausios šiuo metu mįzlės — Afganistano atšaukimas — joms taikytas grūdų boikotas ir kad jiems priedo bus pardaviamas dar ir JAV-ų bendrovių pagamintos naftotiekio įrengimo priemonės — surimome ir susimąstėme: neįsivaizduojame, kaip atsivers tas nelemtas, respublikonų politika nuo amžių persekiojęs plyšys tarp erelio žodžių ir vištos veiksmų.

Ataskymo į šį klausimą nereikėtų ieškoti tariamame Reagano įsitikinimų nenuoseklume ar lėkštume. Jo antikomunistinis angažavimas iš tikrųjų nuobirdus ir principingas. Bet nemaziau nuobirdus ir principingas yra ir Reagano angažavimas didžiojo biznio bei multinaacionalinių bendrovių — tų (bent laikinai) visose dviuose klostintų laisvosios ekonomikos žiedų — interesus. O stambiajam kapitalui, kaip žinome, jau nuo Lenino laikų, ne visuomet rūpi kovoti prieš komunistinį imperializmą ar „knistis po socializmo rūmų pamatais“, net jei to aiškiai reikalauja kapitalistinio pasaulio saugumas.

1975 m. portugalų Angolai gavus nepriklausomybę, po kruvinių broližiųjų kovų krašte įsitvirtino sovietų kariškiai remiami marksistinė vyriausybė. Antisovietiniai partizanai, vadovaujami nusiaukus nacionalisto dono Savimbi, buvo laikinai nugalėti, bet ne galutinai sutriuškinti. O numatyti rinkimai, kuriuos grėse laimėti kaip tik savimbininkai, buvo raudonųjų valdžios atšaukti. Nors Amerika atsisakė pripažinti šitokią Angolos vyriausybę, 1976 m. kairiųjų demokratų sugautas JAV-ų kongresas (nugalėdamas buvusio tada Valstybės sekretoriaus H. Kissingerio pasipriešinimą) nutarė uždrausti bet kokią karinę paramą Angolos antisovietiniam sąjūdžiui.

Ir taip Gulf, Texaco, Boeing, General Electric, Bechtel, Lockheed, General Tire IBM, Chase Manhattan, Citibank ir kitos amerikiečių bendrovės bei bankai pradėjo su Angolos valdžia varyti bilijoninį bižnį, eksploatuodami šalies įvairius ir gausius žemės turis. Vien tik Gulf b-vė Angoloje jau yra investavusi per 500 milijonų dolerių ir krašto išdai kasmet grąžina daugiau nei 320 milijonų dolerių įvairiais mokesčiais. Tačiau politiška režimas ir toliau vykdė griežtą marksistinės diktatūros represiją, užsienio politikoje pasilikę vergišku Sovietų S-gos seklę, o vidaus saugumui nuo neilaujančių antikomunistinių partizanų veiksmų užtikrinti į savo teritoriją įleido 20,000 kareivių karių.

Ir štai į Washingtono sostą atkūta Reagano valdžia. Gerai suprasdama Angolos ekonomiją, bei strateginę reikšmę, norėtų ją suaisginti ir politinę Vakarų orbitą, ypač kad patoje šalyje vis stiprėja antimarksistinis pasipriešinimas. Tad pirmasis žingsnis ir būtų panaikinti aną Kongreso draudimą teikti šiai opozicijai militarinę paramą. Bet vos tik šį sumanymą pasakė bus, jam

piestu stojasi visa savo jėga kaip tik minėtos kompanijos. Apsipitę Kapitolių ir Baltuosius rūmus, jų lobijistai jau pusę metų kaip bando įtikinti Washingtono politikos vairuotojus, jog dabartinis režimas esąs „patikimas, kooperatyvus ir bizniškai nuovokus“ ir jog tokios „tvarkingos“ valdžios neapsimoka versti (net jei to norėtų dauguma jos pajungtų žmonių). Ir yra pavojaus, kad šitokio spaudimo iš milžiniškų pramonės ir finansų institucijų pusės joms iš esmės simpatiška Reagano vyriausybė neatlaikys ir jam pasiduos, kaip ji pasidavė stambiųjų žemės ūkio koncernų spaudimui, atšaukdamas kvietimą pardavimo Sovietams draudimą.

Šioje padėtyje apstu ironijos. Kai prez. Carterio ambasadorius prie Jungtinių Tautų Andrew Young anomet pasireiškė, kad Kubos daliniai Afrikoje esantys „stabilizacijos jėga“, kilo didžiausias furoras ir stebėjimasis šio juodo žmogaus „neišmintingumu“. Tačiau, deja, jįsai kalbėjo teisybę — tiesa, nemalonia, — bet vis dėlto teisybę. Nesgi tą patį šiandien tvirtina kad ir Gulf b-vės atstovas („...ipso facto ku-biečiai saugo ir mūsų naftos šaltinius“), aiškindamas, kodėl svarbu Angoloje išlaikyti esamąją prososvietinę valdžią. Mat, Vakarų kapitalo bendradarbiavimas su gerai apsaugota komunistine valdžia abiem pusėm didžiai naudingas: vienai nenustojančia gija sruvena pelnas, kitai — moderni technologija ir doleriai į valstybės iždą. Ranka ranka plaukia, ir visai nesvarbu, kad viena ranka kapitalistinė, o

antra — marksistinė. Beje, Angolos pavyzdys sugrąžina ir vieną pačių komunistų propaguojamą mitą, būtent, kad didysis biznis sugyvena tik su dešiniųjų diktatūromis. Ne, didysis kapitalas tarpeta visur, kur tik jis bebūtų įsileidžiamas (ir turi tendenciją remti bei stiprinti jį įsileidusią valdžią). Ji bijo tik vieno: karų, revoliucijų, suiručio. Dėl to Gulf b-vė priešinasi Angolos kruvinam keliui į nepriklausomybę, kai ją dar tebevaldė Portugalija, ir dabar priešinasi didėjančios antisovietinės opozicijos rėmimui, kai ji valdo raudonųjų režimą.

Bet čia glūdi ir mažai pastebėta viltis prošvaistė — ir Reagano vyriausybė kamuoja joms dilemos eventualus išrisimas. Ateiminkime, kad Gulf b-vė (greta daugelio kitų) įsikūrė Angoloje jau tada, kai šioji tebebuvo portugalų kolonija. Ir štai: Portugalijos Angoloje nebėra, o Gulf b-vė — vis tiek yra. Tai gal ji ten bus ir tada, kai iš jos dings sovietai su savo kubiečiais? Ir tuo atveju argi neturės ji dar geresnių sąlygų savo investicijai ir prekybai vystyti?

Kitąp tarant, didysis kapitalas turėtų suprasti, kad priešinamasis statusas quo Angoloje pakeitimui tarnauja tik trumpalaikiu, o ne ilgalaikiu jo interesui. Represyvi prososvietinė Angolos valdžia vis tiek vieną dieną grius, kaip griuvo kolonijinis Portugalijos režimas. Nežinia kiek tai truks, bet jau dabar daugėja ženklų, kad Angolos marksistinius viešpataus gali ištikti Irano šacho likimas. Kuo greičiau didysis kapitalas tai suprastų, tuo jam, Amerikai ir Afrikai bus geriau.

Bet šito argumento teisingumą stambiosios kapitalistinės įtikinėtis turėtų pati Reagano vyriausybė, nes tik ji vienodai gerbia ir jų ir pasaulinės antibolševikinės kovos interesus.

M. Dr.

Rašytojo žodis ir skaitantis jaunimas

O kad mokėčiau aš skaityti

PRANAS RAZMINAS

Į mano straipsnį „Drauge“ (IX.2) „Dirva“ teigiamai reagojo. Tai mane padarė prašyti ano straipsnio mintis ir paieškoti kelių, kaip būtų galima iš tikrųjų pamėgti lietuvišką knygą, per kurią ateina visoks savo tautos pažinimas. Jeigu knyga yra kiekvienos tautos kultūros pagrindinė išraiška, tai tas pat taikoma ir lietuviams.

Nei lituanistinėms mokykloms kompiliuojami skaitiniai, nei istorijos, nei geografijos ir literatūros vadovėliai nėra ir negali būti laikytini pakankama mūsų kultūrinio bei kitokių tautos lobių pažintimi. Šal tik tarsi menki, vargingi šaltiniai šalia didžiojo tautos pažinimo kelio. Tais keičiais eina ir mūsų jaunimas, dar vis savęs ieškodamas, dar vis nežinodamas, kas jis esąs. Ir tie prietiniai skaitiniai, kurie mokykloms duodami, yra tik menkutė pradžia. Ji tik menka žvakutė didžiuliame statny su labai aukštais skliautais. Su ta žvakute rankoje jaunuolis dar ne daug gali pasakyti apie tų skliautų didžiulės brangenybės. Tik vadovėlinių žinių įsigijęs, dar neką gali pasakyti apie savo tautos (jeigu jis ją ir sava laiko) praeitį, dabartį ir truputį žvelgti į ateitį. To dar neužtenka. Reikia visa tai savo širdimi išgyventi. Kaip jis tai gali išgyventi, jeigu jam tai visa svetima? Nuo čia tad ir prasideda pati didžioji bėda.

Daržnai sviediniai skraido tarp Alabamos ir Dainavos, bet kokia nauda iš to kėnciančiam broliui savo tėvynėje. Jaunuolis 12 metų lanko lituanistinę mokyklą, bet dar nėra parengtas, subrandintas per teikti savo girdėtas žinias po jo ateinančiai kartai. Keistoki ir gaminantys skaitinius reikalavimai, kad mokiniai iki paskutinio žodžio suprastų, ką skaito. Tai keistas įsivertinimas prietaras, o ir patiems rašytojams kūrybinis baubas, nežmoniškas varžymas kūrybinės vaizduotės ir polėkių. Imk ir parašyk žmoniškesnę apysaką tik su keliais šimtais žodžių... Tai ne kūryba, bet akrobatika.

Štai ir tėvas parašo laiškelį ir įsako: neduok mano vaikui tokių knygų skaityti, kuriose yra žodžių, vaikai nesupranta. Žinoma, nėra prasmės ir tokį laišką reaguoti. O jei kai kurie mūsų pedagogai taip nušneka ar nurašo, tai jiems, reikiu manyti, nelabai rūpi mūsų kultūrinio lobių perteikimas jaunajai kartai. O kurie taip

„kuria“, siekia labiau savo populiarumo, o ne tų uždavinių, kurie turėtų rūpėti. Žiūrėk, kaip jie mėgsta mano knygelę skaityti, viską supranta... Štai kaip reikia rašyti vaikams, ką jie mėgsta... Kalbos turtas žodžiumas jaunuoliui paskutinią vietą. Juk tėvai nori tik prastumi dėl visuomenės akių, vaikas iš to duonos nevalgys.

Štai kur mes kirvi pridėdam — prie pačių gimtosios kalbos ir kartu tautos kultūrinio lobių šaknų. Nuvertindami lietuvišką knygą, nuvertinam savo tautos pagrindinę kultūros reikšmę, išeiname svetimiems tarnauti. Ir kas svarbiausia, ne jaunas skaitytojas kalbas — mes kalti. Nors ir stengiamės, bet nevykusi jį iš to menkaverčio kelelio užvesti ant tikro savo tautos pažinimo kelio. Posėdžiaujame, rašydami mokykloms žodyną, ir tariamės, ar tą žodį dėti į žodyną ar ne, ar vaikas jį supras ar ne.

Aš žemaitis, Lietuvos mokyklų skaiciau žemaitės raštes, tačiau, ir būdamas tos pačios tarmės, ne visus žodžius supratau, tik man ir į galvą ne atėjo jos raštų neskaityti. Tokiam reikalui žodyno dar ir nebuvo. Antrą kartą skaitant ir neaprantami žodžiai pasidarė aiškūs.

Tad jau šiais metais, jeigu būtų linkstama į šį lituanistinį persitvarkymą, reikėtų paplanuoti mūsų lietuvių labai,

mūsų kultūros gėriui, kaip pripratinti mokinį prie lietuviško žodžio, prie lietuviškos knygos pamėgimo. Tai, kas iki šiol daroma, nėra pakankama, nes aplamai mūsų jaunimas nėra pamėgęs spausdinto lietuviško žodžio. Jei jis ką paskaito, tai tik labai siauroj, savo mėgiamiausioj srity, jei kas nors apie jį yra rašoma.

Giliau jis į lietuvišką lobyną nesirengia bristi. Tai jam labai nuobodu, neįdomu. Sava auklėti lietuviška dvasia — jis dar neišsprendęs, ar jis lietuvis, ar amerikietis. Juk jo ir gimtoji kalba — anglų. Jis čia gimęs — tai logiška. Mano gimimo vieta nustato man kalbą. „Aš nežinau, kuri mano gimtoji kalba — lietuvių ar anglų. Aš anglų lankščiau varčiau, tad ji ir yra mano gimtoji kalba“. „Aš dar turiu pagalvoti, ar aš lietuvaite ar aš amerikietis“. Tai vis iš mūsų gražaus jaunimo išsprūdę žodžiai.

Mūsų vaikai pasidalinę tarp dviejų priešingų krypčių mokyklų — amerikietiško ir lietuviško. Tačiau, jei jaunuolis pirmąją, abiejose pirmąją, jei apsilieps, abiejose apsilieps. Bet jei amerikiečių mokyklos tokius ir šalina, mes juos iki galo glojiam.

Kreipiant daugiau dėmesio į lietuviškos knygos pamėgimą, vadovėlius palikti tiems, kurie nepajėgs dėl savo labai silpno lietuvių kalbos mokėjimo ar ir

Solistai Gina Čapkauskienė ir Algis Grigas puikiai pasiskusiam koncerte Montrealy, Kanadoje.

LAIŠKAS

V. ŪSELIENĖ

— O taip, aš jį pažįstu. Jis buvo trumpai Augsburge. Dabar jis sugrįžo į US, berods į Kaliforniją. Laimingas „devil“. Mat pinigai ką padaro. Jo žmona yra „loded“ — turtinga.

Jonė iš karto sunkiai susivokė, bet, matomai jos veidas išbalso, nes stovyklos vedėjas tuoj pakiso jai kėdę, kvietėdamas sėstis, o pats mūrmėdamas kažką — „čia turi būti koks neusipratimas...“ — greitai išsivedė amerikietį karėvi, nors tas bandė prieštarauti, tvirtindamas, jog jis turis daug laiko ir mieliai pabūtų ilgiau su „lovely young lady“.

Toliau, kaip ji praleido tą dieną, Jonė neprisiminė. Ji tik žinojo, kad didesnės nevilties ir skausmo turbūt niekas negalėjo patirti. O kitą dieną, lyg ant patyčių, atėjo iš Amerikos Jono laiškas.

„O gal visa tai neteisėbė“, pagalvojo Jonė, drebantis pirštai ir su alpetančia širdim atidarydama laišką. Bet jai neteko ilgai abejoti. Jau pirmas sakšys pasakė viską: „Brangioji, žinau, jog neturiu kaip pasiteisinti, žinau, jog nedovanosi, bet mano vienintelė viltis, kad tu suprasi, jog aš visa tai dariau dėl to, kad tave taip labai pamilau...“

Toliau Jonė tepamena tik paskirus sakinius, skaudžias nuotrupas: „Turiu mažą sūnelį... Žmona neusutinka skirtis... Ir kaip aš galėčiau... Niekad neužmiršiu tų stebuklingų valandų...“

Skaitė Jonė tą laišką miške, prie nedidelio, švelniai čiurlenančio upeliuko. Ašaros, nesulaikomos ir skaudžios, ritošios jos skruostais. Pamažu Jonė sudrauskė tą laišką į smulkius gabalėlius. Kartu sudrauskė ir tuos kitus du Jono laiškus ir paleido pasroviui, įmetusi skutelius į skaidrų upelio vandenį.

Greita srovė juos nešė ir skandino ir blaškė tarp pakrantės žolių, o Jonė atrodė, jog tai skendo josios laimė, jos viltys ir kad tai nebuvo švelnus popieriaus gabalėlis, o aštrios stiklų skeveldros, žeidžiančios jos širdį taip skaudžiai, jog ji, atrodo, turėjo mirti...

Po tos dienos sekė tamsiausios Jonės gyvenimo laikotarpis. Net po tetos mirties, likusi vieni viena svetimam krašte, ji nesijautė tokia vieniša, nelaiminga ir visų apleista.

Dabar nakties tyloje tie skaudūs atminimai užpuola Jonę su tokia jėga, jog ji nenoromis beveik garsiai sudejuoja. Išsigandusi paties sukelto triukšmo, ji sėdasi lovoj žiūrėdama, ar tik nepažadino vyro. Miegamojo prieblando ji mato vyro galvą giliai įdubusią pagalvini. Ne, jis tikriausiai miega. Giliai atsidususi Jonė vėl gulasi, dabar nei negalvodama apie miegą. Ji guli plačiai adarom akim ir sielvarto pilna širdimi, o jos mintys skrenda atgal ir jai atrodo, kad ne prieš septyniolika metų, o tik vakar ji pergyveno savo pirmą baisų nusivylimą...

Visa stovykla greitai sužinojo apie „biaurybę“ amerikoną, kuris taip „begėdiškai apgavęs vargšę“ Jonę. Visi jos galėjo, bet, deja, jų susirūpinę, o kartais net pasigailiję pilni žvilgsniai tik labiau žeidė Jonę. Tik tai Jurgio švelnią užuojautą ir labai jau rūpestingą globą ji galėjo pakęsti.

Dar vienerius metus teko Jonėi išbūti stovykloj. Per tą laiką sugrįžo pamažu Jonės gyvenimas: pamažu užsitraukė giles žaizdos, ir jaunystė užtrinė ir nustūmė tolyn skaudų nusivylimą. Atrodė, jog pergyventoji gilios meilės ekstazė ir, netekus jos, sekęs gilus skausmas, buvo nustumti kažkur į pačias jos sielos gelmes, užrakinti, paslėpti ir nepasiekiami.

Jurgio draugiškumas ir švelni meilė sugrąžino

visiško jos nemokėjimo gilesnio turinio knygos perskaityti. O ką jis gali mokėti atvartas tėvų iš gatvės?

Mokytojas: Kodėl nesimokai lietuvių kalbos, nerengi pamokų?

Mokinys: Aš esiu į Vasario 16-sios gimnaziją.

Žinoma, nenukrypti į kraštutinius, sprendžiant svarbių knygų skaitymo reikalą. Tik gal čia lietuvių kalbos penketukais nesišvaistyti, kaip mes esame įpratę ir menkiausias mokinių pastangas pervertinti ir visokiomis gėybėmis apdovanoti, penketukais net su pliusais atestuoti. Maloniausia tai, kas savo jėgomis laimėta. Tai tik ir mokinių žinių atestavimui ir knygų skaitymui. Tik knygų skaitymas neturėtų būti rishamas su aplamai lietuvių kalbos mokykloj reikalavimu. Jis turėtų eiti atskiru dalyku. Gal tai būtų tautinis samonin-gumas.

Šia tema pokalbiuose buvo prašyta nurodyti skaitytinų knygų pavyzdžius. Šiuo reikalu gal ir netiktų atsiklausti pačių tos rūšies literatūros kūrėjų. Jiems, kaip ir tėvams, kiekvienas vaikas brangus. Gal tiktyt geriau teirautis švietimo institucijose dirbančių mokytojų. Aplamai siūlytina skaitymui tos knygos, kuri, kurių, kurių kalbos geresnė, žodinesnė, kur rašytojas, ne tiek buvo nusigręžęs į menkai mokantį lietuvių kalbą skaitytoją, kiek į kitus rašto kultūros reikalavimus. Atsižvelgdamas į skaitytojo gimtosios kalbos menką mokėjimą, nesigriebė skurdinti pačios kalbos, kaip kai kurių tėvų ir net mokytojų reikalaujama, kad nemokantieji viską suprastų, kad jiems būtų nuplūstas kiaušinis. Kitaip tokią knygą jis atsisako imti į rankas.

Suprantama, tokia kalba stumiamą tik į virtuvę. Juk ir lenkai anais laikais galvojo, kad lietuvių kalba netinka grozinei kūrybai (kaip priešpriešą, A. Baranaukas parašė „Anykščių šilėlį“). Turime rašytojų, kurie tam snobizmui nenusilenkia, nesusina kalbos, nors kai kurių vaikų užtarėjų ir aprėkiami, kad jie nepasiskaitomi. Mes skubame piktai atsigręžti į knygą ir į jos autorį, bet ne į vaiką. Kiekvienas išsivijoj pozityviai parašytas romanas, apysaka, novelė, atsiminimai turi būti skaitomi mūsų visų 14-18 metų jaunuolių. O kur dar mūsų klasikų kūryba! Nebūtina mū-

norą gyventi. Jurgis vėl išrupino afidevitus Jonėi ir sau pačiam. Pamažu vėl kilo Jonėje viltis sukurti naują gyvenimą, naują, nepažįstamą, bet viliojančią savo svetimumu kraštą. Prieš pat išvykstant į Ameriką Jurgis ir Jonė susitvėrė pas stovyklos kuni-gą, ir Jonė buvo įsitikinusi, jog ji vėl atrado savo tylią pastovią ir ištikimą meilę, pagįsta ne aistringą ktno potraukio, o sielų sutarimą, gilų visumą, kito atjautimu ir minčių bei nuomonių sutarimą, ir tai turėjo būti jos laimė stiprus ir pastovus pagrindas. Ji tuo tikėjo.

Ir štai, po tiek metų, užteko tam žmogui parašyti laišką ir tas net uždarytas vokas, ta rašysena jau suklėd joje tokią baisią jausmų audrą.

Jonė sunkiai atsidūda ir vėl verčiasi nekantriai ant kito šono ir pagaliau įsitikina, jog ji išnakti neužmiga. Tyliai ji išlipa iš lovos ir ieško savo rytmetinio rūbelio.

— Kas yra? — klausia Jurgis taip pat sėdėdamas lovoj ir braukdamas ranka per susivėlusius plaukus.

— Nieko, — atsako Jonė. — Man galvą skauda... — ir tik dabar pajunta, jog jos galvoje tarsi kūjai plaka.

— Eisiu išgerti aspirino, — kreipiasi į Jurgį, net nepastebėdama, jog jo akys visai neužmiegotos, o veidas išbalęs ir susirūpinęs. Bet jis pamažu vėl gulasi, uždamas, jog Jonė vengia jo šiuo momentu.

Susiradusi apsiaustelį Jonė pastebi, kad jau brėksta rytas. Balzganų šviesoj, nedegdama šviesos, ji apsirogią ir susiranda liuraites. Po to, visa jausdamasi tarsi sudaužyta, ji eina į vonią. Čia uždegusi šviesą, ji žvilgtelina į veidrodį. „O dangau! Kokie juodi ratai po akimis! Kokia ilga ir baisi buvo ta naktis!“

(Bus daugiau)

sy rankose turi atsidurti didieji ir mažieji lietuvių kalbos žodynai šalia skaitomo klasiko. Kol perskaitysime storesnę knygą, daug nežinomų žodžių jau žinosime. Antrą kartą tą pačią knygą skaitydami jau beveik visus žodžius žinosime. Tik kantrybės!

Gausindami mokyklų bibliotekes, nepasikliaukime tik nereikšmingomis ir net nekūrybingomis pasakelėmis. Ten taip pat turi būti kraunamas mūsų kultūrinis lobis. Iš knygų turi kalbėti ir jauna skaitytoja tautos praeitis, jos kovos už laisvę, dabartis, meilė lietuviui.

Sunku yra mylėti tą, ko nepažįsti. O savo tėvų kraštą reikėtų ne tik pažinti, bet ir mylėti, širdimi prisirišti prie jos kultūros. Kad bent 10% turėtų lietuvišką knygą pamilsiu jaunuolių. Koks graudumas šūma, kai pamatai nenorintys kalbėti ir skaityti lietuviškai, tačiau krevezuojantį neva lietuvių kalbą sakinį ir duodantį mokytojų, kad šis įdėtų į mokyklos laikraštėlį pagal jo ir jo tėvų pageidavimą, neiškreipant originalios minties ir vaiko rašto kalbos. Taip sakdamas nieko neišlaužiu iš piršto. Ne kartą tokie pokalbiai vyko tarp tėvų, mokytojų ir net vaikų.

Tačiau kaip įpratinti jaunuolį skaityti? Prievartinis skatinimas nieko nepadės. Kaip mes skatiname rašyti, taip turėtumėm skatinti ir skaityti. Galbūt reikėtų padėti į šalį vadovėlinius skaitinius ir kiti į visai nežinomas tekstus. Tačiau neturėtų eiti šalia vadovėlio kita kuri knyga kaip pirmosios pagalbinė ir ją belsti visus mokslo metus. Mokinys turėtų pats pasirinkti iš maždaug mokytojo nurodytų. Perskaitytų puslapių kiekis per mokslo metus — apie du tūkstančiai puslapių. Taip jis turėtų perskaityti bent 20 puslapių kasdien, ne vien šė-tadieniais. Taip skaitydamas, jis turės apie ką ir rašyti. Tačiau visur turi eiti nuolatinė ir metodiška knygų skaitymo kontrolė. Žinoma, stropiausiems reikėtų ir dovanų surašyti. Tuo atveju daug mokyklų atsiauktų nuo menkos reikšmės leidinių, kuriems daug pinigų išleidžiama. Už juos būtų galima knygynėlius padidinti.

Kaip būtų miela, kad mūsų vaikai nebūtų leidžiami į lit. mokyklas tik dėl „svieto“ akių. Jie ten turėtų išmokti mylėti savo kalbą, savo tautą taip, kaip dera kiekvienam lietuviui.

Svarstykime, ieškokime kelių, nepasilikime įstrigę akli-gatvy.

"Mergučio" 50 metų sukakties puotos dalyviai sėka scenoje su sukaktuvine programa. Dešinėje prie stalo matyti dail. B. Bulotaitė, A. Petrutis, Amerikos Balso lietuvių sekcijos vedėjas, J. Stempuzis, Clevelando "Tėvynės garsų" radijo programos vedėjas, L. Lapinskienė, D. Lapinskas ir A. Lapinskas. Nuotr. P. Maletos

AR APSIMOKA RAŠYTI?

Nežinau, kada vakare perskaičiau mano pirmos knygos puolimą spaudoje, tą savotišką pre-renciją, nežinau kada užgesinau šviesą ir, pavargęs, guliau į lovą, bet dabar žinau, nes girdžiu, jog kažkas grėžia antra, gal jau trečia, ketvirtą skylę palubėje.

Ne. Kažkur virš mano galvos. Į lovos atramą. Griebiu tą gražią ranką, bet paliečiu keistą mygtuką; kai paspaudžiu, girdžiu, kažkas kala sekundes dešinėje. Reikia, žinau, kad reikia pajudėti. Šiek tiek pajudėti. Taip. Bet, pavargęs, nepajėgiau slegiančio dangčio atvėžti.

Pajudu. Bet nedaug. Nematomai pirštai kelia vokus ir vėl atleidžia. Nesileidžiu. Bet, po to jau ne tas. Ne. Reikia judėti. Šiek tiek pajudėti. Bent mažą krustelėjimą visiems parodyti. Pajudu. Ir mane slegiantis dangtis, lyg knygos viršelis, staiga atsirado.

Juos noriu užvožti, bet neįmanoma. Ak, tie kieti knygos viršeliai, galvoju, ir nuleidžiu iš lėto dar šiltą koją ant miegamojo grindų. Paliečiu šaltą emalį. Jaučiu šalia didelį lovos nutisimą. Nuleidžiu ir kitą padą; kairiu delnu, pasirėmęs į lovos pakraštą, balansuoju save, nesamoningai krapštau dešinę tarp plaukų niežtinčią vietą, mirteliu akimis į juodraščių apkrautą stalą ir, kiek svirduliuodamas, jau žengiu prie praustuvo.

Tyska srovė ant riešų. Vaivorykštėm akina vanduo. Mirga vėsuma akyse. Ledinis skausmas pistoletu šauda į ausį. Pabudimas šaukia "užtenka!". Kažkas, rečia "pabusti!" Bet ausys nenori girdėti. Tik pakeliu galvą ir juokiuosi. Kas žiūri iš veidrodžio? Akiniuotasis autorius.

Kratau muilo putas ir girdžiu kaip radijas groja melodiją. Vienas, tai kitas smuikas pasikelia. Pasikelia. Dingsta. Keliasi ir vėl prapuola. Mintys su melodija sutinka, bet ne visai apsipranta. Tik, kai dantų šepetuką paspaudžiu ir išspiaunu, nubyra bemo-

liai. Pasidaro linksniau, bet blankioj ryto šviesoj visa atrodo, lyg balta ir juoda, kaip mano knygos puslapių spalvos.

Rengiuosi. Girdžiu virtuvėj jau pliuska vanduo. Prikandęs kaklaraistį dantimis, gesinu dujų ugnelę. Aa... Dėgina verdančios purkšlės, bet man jos duoda energijos. Šutina ranka. Bet, ką gi? Ar ne tuomet jaučiu ir žinau? Visa, kas karšta, ar šalta. Kas juoda, ar balta. Kas kieta. Ar raumeninga. Kaip vinies kalimas į gyvą mano knygos granitą. Man šiandien atrodo toks realus.

Ateina idėja. Nuoduodu, kad uždegu dujų "aukurą". Ištiesiu ranką. Užsimerkiu. Nuleidžiu ant jo delną ir, lyg nudėgęs, surenku ir kišu jį po kranu. Savo vaizduotėj norėčiau pabūti romėnų Mucium Scevolą ir įrodyti visiems: Ką parašiau, parašiau... Juk "manum dextram ad a-ram", ar ne "arduus Scevoli" taipgi kyštelėjo? Sučiškė jo rankos oda ir nusvilo. Žvilgtelėjęs visiems į veidus, kažką lotyniškai jis pasakė ir, nuėjęs į palapinę, apsiūšio nudėgintą ranką legionieriaus marška.

Apie tai pagalvojęs, jaučiuosi geriau. Geriu kavą, nejučiu rankos skausmo, tik namą — jo tylą — jaučiu. Bet vėl iš lėto dunda galvoje, kaip viena ir kita eilutė spaudoje tą naują, tiek darbo, nemiegotų naktių, suplėšytų rankraščiu, ilgų paruošimų — knygą — naujagimį — išstam-pė, iškraipė ir gal kiti dar puls iš pasulų?

Atsistojau, nueinu prie antros knygos juodraščių, prie apversto stalo, skaitau savo raštą, bet, ką gi? Ar apsimoka rašyti? Blogai? Ne. Dar reikės laiko. Įkvėpos. Ir sėvėliško veržlumo. Bet ar knyga nuo to "aukuro" karštos ugnies nesudegės? O čia universitete manęs klausia "how you did, mister Rimonis?" kai spauda, dar sava, pamirkytą į degutą vilčių šonam sūleis. Taip, čia. Ne,

ten, reikia įprasti kyštelėti delną, kad ir į ugnį.

Padėjus kavos puodelį ant stalo, gal pasiseks, gal baigsiu, gal voju, gal kaip nors? Ak, negi, vos tik pabudęs, turiu jaust vis tą nepajėgumą, norą visiems įtikti ir save glostyti, prieš atidarant duris?

Išdėjęs automobilį, pasuku rak-tą.

Prasideda judesiai atgalios. Palengva atgal sukusi ir pasi-leidžiu gatve. Pristabdu. Į prie-kį. Stop. Važuoju, bemaž lekiu. Vėl stop. Laukiu. Radijo praneš-jas vis niekniekius šneka.

Dabar vėl į priekį skrendu. Džiazo muzika klykia. Prispau-dę pakojį stengiuosi sustoti, bet galsva šviesa! — ją pralekiu — kam ta šviesa čia reikalinga, gal-voju, ir į pakalnę, po tiltu signa-lą paspaudęs, lipu ratu pro uni-versiteto įėjimą, supuosi lanku, atitaisau ir, įkirtęs alėjon, dai-rausi departamento pastato, kur samatai dar trečios — vos pra-dėtos idėjos, ir jau noriu dar pa-rašyti ir gauti vėl pylos.

P. Mln.

Emiau skubiai vartyti „Auš-rą“ ir... neatmenu jau visko, kas paskui su manim darėsi... Tik pamenu, kad atsistojau, nuleidau galvą, nedrįsdamas pakelti akių į sienas mano kambarėlio... ro-dos, girdėjau Lietuvos balsą, sy-kiu apkalbinantį, sykiu atlei-džiantį: o tu, paklydėli, kur iki šiol buvai? Paskui pasidarė man taip graudu, kad, apsikniaubęs ant stalo, apsišerkiau. Gaila man buvo tų valandų, kurios ne-gražinamai išbrauktos iš mano gyvenimo, kaip lietuvių, ir gėda, kad taip ilgai buvau apgailėtu-no pagėdėliu... Po to pripildė mano krūtine ramė, smagi šiluma, ir, rodos, naujos pajėgos pradėjo rasti... Rodos, užaugau išsiskirti, ir tas pasaulis jau man per ankštas... Pasijutau lietuviš-ės.

Dr. Vincas Kudirkas

AR TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS PLOKŠTELES?

TIK TAU VIENAI

TEVYNEI AUKOJAM

AUKURAS

Igrojo L.S.T. Korp Neo-Lithuanian orkestras su Algiu Modestu, Vytautu Paškum ir Zigmu Mikuliu, Jr. — Dvi gitaros, Tau dėkoju, Negeri, Zali laukai, Sapnas ir kitos dainos. Kaina \$6.00

Lietuvių Meno ansamblis DAINAVA. Kur bė-ga Sešupė, Jūs berniukai apgavikai. Lietuviai esame mes gimę ir kitos. Diriguoja Stepas Sodelka. Kaina \$5.00

— Alfonsas Mikulakis — dirigentas. Kanklių or-kestro vadovė — Ona Mikulakienė. Atlieka Vynk. Valančiaus lituanistinės mokyklos an-samblis. Kaina \$5.00

Užsakymus siųsti šiuo adresu:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Užsakant pridėti 50 ct. už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių. Užsakymai į Kanadą reikia pridėti po 1.75 pašto išlaidoms.

ZODZIAI NEPAŽISTAMI, BET LIETUVISKI

Cikulis — viščiukas, capulis:

Cika cika, cikuliukai, lestui! Cilililil — skambėjimui išreikš-ti: Ogi tik cilin cilin cililil ir pasibėrė žuniuko vietoje krūve-lė sidabro.

Cilimbuoti — maskuoti, ta-baluoti: Kai eini, tai cilimbuoja kailinių brizgai, kaip bimbės.

Cimbalinėti — ieškinti, lan-džioti: Mesk tą madą cimbalinė-ti.

Cimbališ — šuo: Cimbali, cimbali, vizgink uodegą, tegul mergos tanciavoja.

Cingelis — skambaliukas, var-pelis: Parišk seni žalei cingeli, juo vaikas nepragany.

Onutė prisiglaudė prie pat di-džiausio dobilo. Neturėdama ką dėti ir būdama išalkus, ėmė skabyti žiedelį ir siurbti saldžias sultis. Didelis skausmas suspau-dė širdį. Paslėpė veidą po skar-malais, kad niekas nematytų, o jos šviesios akys apsiplėlė gal-liausiom ašarom. Verkė tol, kol lengviau ant širdies pasidarė. Ką gi ji darys, vargšėlė, reikia ir susivaldyti, negi raudos visą gyvenimą. „Tu visuomet būk linksmutė“, prisiminė motinos žodžius, „linksnumas žmogų stiprina. Kas linksmas, tam ir gy-venime labai sekasi“.

Stepas Zobarskas
(iš Brolių ieškotoja)

Minesotos valstijoje (JAV) už eismo taisyklių pažeidimą į teis-mą buvo paduotas aštuoniadeš-imtmetis vairuotojas. Paaškę-jų, kad vairuotojas niekada netu-rėjo teisių, nors mašina važinėja nuo 1915 metų.

Ar žinote, kad vengrai įsikūrė prie Dunojaus IX a.? Jų karingi protėviai (ugrai, madijarai) atke-liavo ten iš pietų Uralo stepių.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radij programą Naujoji Anglija iš Stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduo-dama vėliausių, pasaulinių žinių san-trauką ir komentarus, muziką, dainos ir Magdūtės pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai Biznio reikalais krepšis į Baltic Flo-ris — gėlių bei dovanų krautuve. 502 E. Broadway, So. Boston, Mass 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir ra-štie didelį pasirinkimą lietuviškų kny-gų.

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTŲ LIŲ aprašoma dr. J. Valiūna. Miti-tygoje:

"MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE"

Knyga yra tik teologinė, ji dėl jū-mių vietovių aprašymo ir dėl jū-gausios istorinės medžiagos tinka pa-siūlyti kiekvienam lietuviui, besidominciam Lietuvos istorija ar vie-ovėmis. Knyga didelio formato, 446 psl. — kaina \$3.85. Galima ją įsigyti "Drauge".

PLATINKITE "DRAUGĄ".

DR. ANTANAS KUCAS
ARKIV. JURGIS MATULAITIS
MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas
Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORÉ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuo-lišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikš-čionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Yatikane. Reik tik suspažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 602 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

1982 metų kalendorius Algimanto Kozio

meniškių fotografijų 1982 metų kalendorius jau išėjo iš spau-dos.

Kalendorius yra didelio for-mato (17" x 23"), atspausdintas ant liuksusinio popieriaus, dvi-mėnesinis su šešiomis meniškio-mis nuotraukomis, tinkamomis ir rėmavimui.

Vieno kalendoriaus kaina su persiuntimu \$12.00.

Užsakymus siųsti:
"DRAUGAS" 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Lietuvos atsiminimai

Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šėktadienį iš WEVD Stoties New Yorko nuo 8 iki 9 val. vakaro, 97.9 meg. FM. Taip pat klausykites "Music of Lithuania" programos kas trečiadienį nuo 6:05 iki 7:00 val. vakaro, iš Seton Hall Universiteto sto-ties, 89.5 FM. (W30U)

Direkt. DR. JOKŪBAS STUKAS
234 Sanlit Drive
Watchung, N. J. 07060
Tel. — (201) 753-5636

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausią premiją tarptautiniame madonų meno festi-valyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailinin-kų profesinėje sąjungoje New Yor-ke. Tai puošni dail. POVOLO PUZI-NO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas re-produkcijas. Kartų ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol Pukki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: sveitinta-tui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. Illinois gyventojai pridėda \$1.50 valstijos mokesčio.

PLATINKITE "DRAUGĄ".

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4899 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632, tel. 327-5000

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4290 S. Maplewood, tel. 254-7490
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠVADIMAI, gūdomi PILETIBŲ PRAŠYMAI ir citokio blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valentinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukams ir vaikų kojoms

visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,

Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtu-vės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automa-tą galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lė-dimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1892 arba 376-5096

10% — 30% — 50% pigiau mokėti už apdraudę nuo ugnies ir automo-bilio pažeidimų.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

LIETUVOS ISTORIJS

VAIZDINE SANTRAUKA

Sudarė

VILJUS L. DUNDZILA

Išleido 1979 m. "Ditros" B-vės įpėdiniai: Antanas, Tomas ir Vi-lius Dundzilai.

Šis leidinėlis pritaikytas mūsų mokykloms, pagal amerikiečių lei-dyklų metodus.

Kaina su persiuntimu \$1.00

Užsakymus siųsti DRAUGO

adresu.

D E M E S I O

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by

Užsakymus siųsti:

MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos mokesčio.

HELP WANTED

INTERNATIONAL COMPANY

In Loop area requires

VENTILATOR OR WIG MAKER

For immediate consideration

call Mike Lasky at

977-0171

REAL ESTATE

Arti 73-80s ir Campbell — 2-jų butų

medinis. Tik \$38,500.

Arti 71-os ir Francisco — 2-jų butų

mūrinis. Ten pat 4 butų mūr.

Brighton Parks — 2-jų butų mūrinis.

Be to turime gerų rezidencijų ir pa-jaminių nuo 5 iki 40 butų.

Skambinkit tel. 496-7878

SHAWNEE REALTY

2951 West 63rd Street

D E M E S I O

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pigiausias gėrų rėšas

prekės. Maistas iš Europos sandėlis

3008 W. 69th St., Chicago, IL 60629

Tel. 225-2787

Liaudies menas ir kultas

"Drauge"

Apilankykite į "Draugo" ad-ministraciją ir pasitęrkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

Dienraštis "Draugo" admi-nistracijoje galima pasirinkti į vairyj liudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629.

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bismieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luo-mų statovams turėti gražias vizi-tines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" admi-nistraciją visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti mūsų patarnavi-mu.

ĮSIGYKITE LIETUVISKAS

VELIAVELES

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nė-ra vietos dažnai didesnei vėliavai laikinai, bet galima laikyti ma-žią vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kom-binaciją su Amerikos vėliavuke.

Dienraštis "Draugo" admi-nistracija gali pristatyti tokias ma-žias vėliavukes, kad Lietuvos vėli-va plevasuotų jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja \$1.50, ir iki dar pridėti 8 ct. mokesčio ir 50 ct. už persiuntimą, jei gy-venate Illinois valstybėje). Užsa-kymus siųskite sekanti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Remkite tuos bismierius, ku-rie skelbia dien "Drauge"

Pamatyti iš Los Angeles atvažiavusio Dramos sambūrio su A. Skėmos "Živile" prisirinko pilna Jaunimo centro salė publikos.

Oazės ledų apsiaustyje

Nustatyta, kad ledų neapklotus Antarktidos sausumos polotus pirmą kartą pavadino oazėmis 1938 m. anglų tyrinėtojas A. Stefansonas. Baltoje ledo dykumoje tamsios uolos, kur ne kur apaugusios įvairiaspalvėmis samanėlėmis ir kerpėmis, tarp kalnų mėlynuoja ežerai — tai oazių kyšuliai.

Rytinės Antarktidos pakrantėje tokių oazių buvo apūkta jau pokario metais. 1947 m. amerikiečių lakūnas Bangeris, skridamas virš Karalienės Mod žemės, apačioje pastebėjo daugybę rudų kalvų ir mėlynai bei žaliai spindinčius ežerus. Bangerio lėktuvas (skrendanti valtis) nutūpė ant vieno ežero. Lakūnams pasirodė, kad vanduo čia gerokai šiltesnis, negu jūroje. „Gyva oazė mirties dykumoje“, — sensacingai šaukta apie šią nežinomą atradimo vietovę. Pažymėtina, kad pradžioje apie šią Bangerio oazę — didelį Antarktidos plotą su šiltais ežerais — mokslininkai tyrinėtojai, sukūrė daug drąsių hipotezių.

Karalienės Mod žemė, ledų neapklotas Antarktidos rajonas, labai domino mokslininkus. Jau 1938 m. vokiečių lakūnų ekspedicija, vadovaujama A. Ričardo, pastebėjo didelį kalnuotą plotą, i šiaurę nuo kalnų, ledyno, buvo nedidelis kalnagūbrių ir ežerų plotas, kurį ekspedicijos pilotas garbei pavadino „Sirmacherio ežerų plokščiakalniu“.

Sirmacherio oazė iš visų pusių apsupta ledų. Į šiaurę per 80 km tęsiasi šelfinio ledyno lyguma. Pietuose kyla kalnai svarbiausias tyrinėtojų tyrimo objektas, dar toliau plyti žemyninis ledynas. Oazė čia nedidelė, tai uolų virtinė, nutįsusi apie 17 km. Tačiau garsioji Bangerio oazė 20 kartų didesnė.

Pasak tyrinėtojų, oazės yra savotiški ledyno „langai“ — parodantys akmeninį žemyno pagrindą. Juk 99 proc. Antarktidos ledai laiko paslėpę nuo žmogaus akių. Triant oazių geologinę struktūrą, reljefą, ežerus, augmeniją, galima samprotauti apie viso žemyno geologijos ir geografijos vystymąsi. Tai būtina žinoti, norint prognozuoti.

Atrodo, kad dauguma Antarktidos mokslinių stočių yra oazėse, ir dėl to, kad tai patys idomi

mausi tyrimo objektai, ir todėl, kad namelius patogiau statyti ant tvirtos žemės; sąlygos žmonėms palankesnės negu ledynuose.

Kaip oazės „išsiskiria“ nuo ledo gniaužų, o kartais net juos atstumia? Anksčiau buvo manyta, kad iš žemės gelmių į oazes patenka daugiau šilumos. Tačiau jau pirmieji tyrimai to nepatvirtino. Reikėjo ieškoti kito atsakymo, bet kol kas neišaiškinta.

Daugelis Antarktidos tyrinėtojų aiškina, kad oazės gyvuoja savo geografinės padėties dėka. Jos yra ten, kur poledyninis reljefas neleidžia laisvai slinkti didžiuliams ledo masėms. Poledyninės lygumos nustumią didžiulius ledo srautus į šonus nuo oazės. Tokio požūrio laikosi amerikiečių mokslininkai.

Be to, senokai žinoma, kad oazė aktyviai „kovoją“ su aplinkiniu ledėjimu. Čia padeda oazės efektas — šiluminis vasaros veikimas. Taipgi turi įtakos vėjas, nupučias sniegą nuo uolų.

Taip pat padidintas yra geoterminės šilumos išsiskyrimas. Tačiau visa tai tik paaiškina, kodėl tos oazės išsilaiko, bet ne kaip jos atsirado.

Tačiau yra užuominų, kad kadaise beveik visos oazės, išskyrus galbūt kalnuotąją dalį, buvo apklotos ledais. Oazių Antarktidoje nebuvo. Vadinasi, oazių atsiradimas yra susijęs su antarktinio apledėjimo mažėjimu.

Paskutiniai mokslininkų tyrimai parodo, kad antarktinio ledo dangos apimtis periodiškai kinta. Tai padidėdavo, ir tada le-

do danga keliasdešimt km išsikišdavo į jūrą, tai vėl sumažėdavo, tai tokiais laikotarpiais atsirasdavo oazės.

J. Miškinis

Jo (Vlado Nagevičiaus) rūpesčiu 1921 metais sausio 22 d. Kaune buvo įsteigtas Karo Muziejus, kuriame buvo pasirūta tinkamai pavaizduoti ir Lietuvos laisvės kovas. Dar tais pačiais metais Karo Muziejaus sodelyje pastatytas paminklas žuvusiems Nepriklausomybės kovose pagerbti. Gen.

Brangiai motinai

A. + A.

KAZIMIERAI BUTKIENEI mirus, liūdesio valandose nuosirdžiausiai užjaučiame mūsų brangius ir artimiausius draugus **VLADĄ** ir **GRAŽINĄ BUTKIUS** ir **POVILĄ BUTKĮ** su šeima.

Kartu liūdintieji —

EUGENIJUS, IRENA, REGINA ir VYTENIS VILKAI
ELENA IR PETRAS STAREVICIAI
ALMA IR RIMANTAS STOČKAI
GRAŽINA MICEIKIENE
FRIDA VILKIENE

A. + A. **ZENONUI PRATKELIUI**

mirus,

jo žmonai **HELEN** su vaikais, motinai **MARIJAI PRATKELIENEI**, seseriai **IRENAI** su vyru ir močiutei **ELENAI DUBAUSKIENEI** reiškiame nuosirdžią užuojautą.

JURGIS IR ONA DAMAI
ONUTE DAMAITĖ - FIELDING su šeima

Naperville, Illinois

Jau suėjo šešeri liūdni metai, kai 1975 m. lapkričio 6 d. mirė mano brangus sūnelis

A. + A. **MEČISLOVAS J. ALUŠAS**

Jis visada gyvas mano atmintyje. Už jo sielą mėtėsi bus aukojamos šv. Mišios Gimimo švč. Mergelės Marijos, šv. Kryžiaus ir kitose bažnyčiose. Prašau prisiminti mano sūnelį maldoje.

MAMA

A. + A.

DR. BRONEI ZELBIENEI mirus,

sielvarte likusius vyrą **PRANĄ**, sūnų **LEONĄ** ir sesutę **choro narę GENĘ PUNISKIENĘ** su šeimomis nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

ST. PETERSBURGO LIETUVIŲ KLUBO CHORAS

A. + A. **PRANUI DAINAUSKUI**

Lietuvoje mirus, jo brolių **Joną Dainauską** su šeima ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame.

JADVYGA IR ADOLFAS ŠIMKAI
(ŠIMKEVICIAI)

Jau išėjo

IŠVEŽTŲJŲ LIETUVIŲ SĄRAŠAS

STALINO TERORAS 1940-1941

Sudarė LEONARDAS KERULIS

Įvadą lietuvių, anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis parašė **DR. VYTAUTAS VARDYS**, Oklahomos universiteto politinių mokslų profesorius.

Išleido Pasaulio lietuvių archyvas. Finansavo Lietuvių Bendruomenės JAV Krašto valdyba — Visuomeninių reikalų taryba.

Sąrašas apima 19,285 vardus iš bendro 34,000 išvežtųjų per pirmuosius 1941 birželio 14-21 tremimus. Tokio sąrašo iki šiol neturėjome.

Autorius žinias rinko iš visų patinamų baltinių ir liūdinčių daugiau negu 30 metų. Kiek yra žinoma, sąrašo nurodytas ir tolimas išvežtųjų ir jų šeimų likimas.

Knygė yra didelio formato, 10" x 8", kietas viršelias, 120 puslapių. Kaina su persiuntimu \$21.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629

Illinois gyv. dar pridėda \$1.20 valstijos mokesčio.

DRAUGAS, antradienis, 1981 m. lapkričio mėn. 3 d.

Nagevičiaus sumanymu prie Karo Muziejaus buvo priglausti visa eilė Lietuvos laisvės kovų invalidų, kurie dirbo Muziejuje ir kasdien atlikdavo įspūdingas žuvusiems

pagerbti ir vėliau (valstybinės, tautinės ir Vyčio kryžiaus) pakėlimo ir nuleidimo apeigas.

(iš Vlado Nagevičiaus).

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Stasys Raudonis

Prieš vienerius metus, 1980 m. lapkričio 3 d. mirė, palikęs dideliame nuliūdime žmoną **ONUTĘ**, dukteris: **ZITA (PAUL)**, **LORETA** ir **RASA**. Sūnus: **LINA**, **AIDA** ir anūkus. Taip pat liūdi sesuo **JULIJA** su šeima Lietuvoje, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Minint mirties metines, Gary, Indiana Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje kun. I. Urbonas atnašaus šv. Mišias, š.m. lapkričio mėn. 8 d. 10 val.

Prašome visus prisiminti a. a. Stasio sielą savo maldose.

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir **GERALDAS F. DAIMID**
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET Tel. RRepublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS
Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET Tel. 226-1344

MAŽOJI LIETUVA IR MES

Prof. P. I. KUŠNERIO studijai pasirodžius.

Paruošė

INŽ. VINCAS ZEMAITIS

Išleido Lietuvių Miškininkų Sąj. ga išleidimo. Miškų literatūros fondo leidinys Nr. 7, 112 psl.

Spaudė M. Morkūno spaustuvi.

Kaina su persiuntimu \$4.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

A DREAM OF FREEDOM

ANDRES KUNG

Four decades of national survival versus Russian imperialism in Estonia, Latvia and Lithuania.

1940-1980

Published in 1980 by Boreas Publishing House, Cardiff, Great Britain. Hard Cover, 272 pages.

Autorius yra estų kilmės, gimęs 1945 m. Švedijoje. Jis yra parašęs 24 knygas švedų kalboje, kurios daugumoje yra išverstos į anglų, vokiečių, japonų, latvių, norvegų, suomių ir kitas kalbas.

Kaina su persiuntimu \$18.80.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.05 valstijos mokesčio.

A. + A.

ZENONUI PRATKELIUI

per anksti amžinybėn iškeliavus, jo motinai **MARIJAI**, žmonai **HELEN** ir vaikams, seseriai **IRENAI** su šeima ir **MOČIUTEI** reiškiame nuosirdžiausiai užuojautą ir kartu liūdime.

MICKEVICIŲ ir MICKŲ ŠEIMOS
ONA DAINIENE

LIETUVOS BAŽNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija

BRONIUS KVILKYS

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

Leidinyje geras paruoštas. Taip pat bažnyčių nuotraukos, o taip patikėti atstovai kartoms galimai tikresnį ir neįkveptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad atstovai lietuvių kartos matytų, kiek daug meniški religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viespaties garbei yra sukūrę — tai kaip rašo autorius knygos įvade.

"Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir patį jų buvusių vadovų, darbininkų gyvą ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išvystą. Didelio formato, 400 psl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuvi. Spausdino MORKŪNO spaustuvi. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu \$22.90. Illinois gyventojai dar pridėda \$1.20 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Ką tik išėjo iš spaudos **MARIJOS AUKŠTAITIS** naujas romanas:

"ANT MARIŲ KRĄSTO",

pagrindinė mintis: meilė, auka, tragedija ir kova, herojiškumas ir humaniškumas, Lietuvos istorinis duelis, plačių patikimų.

Knyga turi 406 pusl., kaina su persiuntimu 10.95 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio.

APLINK MUS

× **A. a. dr. Petro Daužvardžio**, Lietuvos generalinio konsulo, 10 metų mirties sukakties paminėjimas iškilmingomis pamaldomis ir akademija rengiamas gruodžio 13 d. Jaunimo centre. Organizacijos jau iš anksto turėtų atkreipti dėmesį į šią neužmirštamą datą.

× **Jonas Dainauskas** skaitys paskaitą "Žydų naikinimas Lietuvoje antrojo pasaulinio karo metu vokiečių dokumentų šviesoje". Paskaita bus penktadienį, lapkričio 6 d., 9 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę rengia Akademinis Skautų sąjūdis.

× **Bendroji Lietuvių Dailės paroda** atidaroma lapkričio 6 d., penktadienį, 7 val. vak. Čiurlionio galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave. Dalyvauja 13 dailininkų. Bus paskirtos dailininkų M. Šileikio, T. Petraičio ir galerijos premijos.

× **Kun. Alfonsas Grauslys** lapkričio 5 d., ketvirtadienį, 9 val. ryto Jėzuitų koplyčioje laikys šv. Mišias ir po to praves pasikalbėjimą apie šv. Raštą — Laišką tesolinikiams. Rengia šv. Rašto studijų būrelis.

× **Teodoras Blinstrubas**, tautinių organizacijų veikėjas, buvęs pirmasis Lietuvių fondo pirmininkas, Lietuvių tautinės sąjungos pirmininkas, Altko vicepirmininkas, kitą mėnesį švęs 75 metų sukaktį.

× **Lietuvių Fondo Kredito kooperatyvas** atidarytas kiekvieną trečiadienį nuo 12 iki 6 val. p. p. LF patalpose. Sekmadieniais — Jaunimo centre nuo 10 iki 1 val. Už einamas sąskaitas mokame 10%. Adv. Zumbakio firma spalio 14 d., trečiadienį, nuo 12–3 val. p. p. plačiau paaiškins apie "Money market" ir all savers certificates ir kitą. Suinteresuoti prašome kreiptis į LF kredito kooperatyvą, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill., tel. 925-6897. (sk.)

× **Alice's Restorane**, 4506 W. 63rd St., tel. 284-9495, kasdien gaunamas liet. maistas (cepelinai, koldūnai, balandėliai, t.t.). Priimami užsakymai išsinešimui. Atdaras kasdien nuo 5:30 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadienį iki 2 val. popiet. Sekmadienį uždaryta. (sk.)

× **Chicago Anglijos - Britanijos Lietuvių klubo tradicinis** balius įvyks lapkr. 7 d., šeštadienį, Jaunimo centro didž. salėje. Biechnevičiaus orkestras. Pradžią 7 val. vak. Auka 12 dol. Jaunimui 6 dol. Kviečia klubo valdyba. (pr.)

× **Liet. Mot. Fed. Chicago klubo susirinkimas** įvyks lapkričio 8 d., 1 val. popiet. Jaunimo centro mažojoje salėje. Programa — einamieji reikalai ir pasikalbėjimai su Ona Baužiene, viešnia iš Australijos. Narės ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti. (pr.)

× **Slaibekite registruotis** į PLB rengiamą, vienos savaitės kelionę laivu — gruodžio mėn. 5 d. Ši lietuviška išvyka aplankys net 6 Karibų jūros salas. Linksmia lietuvių grupė, kelta tropinė saulė — geriausias atostogos niūrių žiemės laikas... Registracija ir informacija iki š. m. spalio mėn. 1 dienos pas: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Avenue, Chicago, Ill. 60643; tel. (312) 238-9787. (sk.)

× **Reikalingas partneris** dėl condominium, kuris duos 3,000 dol. "tax shelter" ir sutaupys apie 1500 dol. taksų per metus. Vacys, 436-9667; vakarais — 760-6259. (sk.)

× **Marijos aukšt. mokyklos Motinų klubas** lapkričio 8 d., sekmadienį, 10 val. r. mokyklos salėje rengia motinų - dukterų susirinkimą — šv. Mišias ir bendrus pusryčius. Pamaldas laikys kun. Petras Paurazas. Pirmininkė, klasių vicepirmininkės neš aukas. Pusryčiai bus tuoj po šv. Mišių. Prašomos motinos atsinešti kalėdinių dovanėlių slaugymo namams kalėdiniam laikotarpiui. Viešnia priims Anne Russell ir Barbara Watson, informaciją iš anksto teikia Lillian Teeling, tel. 582-3118.

× **Dr. Vladiui Šimaičiui**, pereitį pavasarį sulaukusiam 70 m. amžiaus, lapkričio 1 d. surengė staigmeną — jo pasveikinti suvažiavo Altos vadovybė, daugelis jo giminių ir draugų, apie 70 žmonių į jo namus Willow Springs. Dr. Vl. Šimaičis yra Altos vicepirmininkas, ALRK Susivienijimo ir kitų organizacijų veikėjas.

× **Šv. Kryžiaus ligoninėje** lapkričio 5 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. bus duodami nurodymai apie netinkamų vaistų ir narkotikų medžiagų vartojimą. Tai aiškins Chicago Policijos departamento pareigūnas Dennis Zajack. Jis nurodys ženklus, iš kurių galima pažinti pačius narkotikus ir apsinuodijusius narkotikais medžiagomis.

× **Inž. Jurgis Senkus**, gyv. Leadville, Colo., Chicagoje užaugęs ir mokslus baigęs, šiuo metu dirba Colorado valstijos žinyboje ir turi atsakingas pareigas. Sol. Algūi Grigui lankantis Colorado, J. Senkus per jį užsiprenumeravo "Draugą" vieneriems metams.

× **"The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania"**, a report for 1979-80, šiomis dienomis išėjo iš spaudos. Veikalas didelio formato, 264 psl., redagavo dr. Thomas Remeikis. Tai devintoji to paties autoriaus knyga apie žmogaus teisių pažeidimus ir paniekimą. Išleido JAV LB Visuomeninių reikalų taryba, kuriai vadovauja Algimantas Gečys. Spausdinimo "Draugo" spaustuve. Kaina su persiuntimu 9.25 dol. Kieti viršeliai — 11.50 dol. Knygą galima gauti "Draugo" administracijoje.

× **Korp! Neo-Lithuania** suvažiavimas įvyks lapkričio 7 d. šia tvarka: 10 val. ryto pamaldos tėvų jėzuitų koplyčioje. Žuvusiųjų ir mirusiųjų korporantų pagerbimas prie Laisvės paminklo. 12 val. registracija Liet. Taut. namuose (6422 So. Kedzie), iškilminga sveiga ir darbo posėdis, kurių metu bus išklausti pranešimai ir išrinkta nauja vyr. valdyba bei kiti vykd. organai. 7 v. v. Korp. Neo-Lithuania 59-ųjų metų sukakties paminėjimas, naujesiems senatoriams spalvų uždėjimas, vakarienė ir šokiai, grojant Vyties orkestrui. Visi kviečiami šventėje dalyvauti ir vakarienei registruotis iki XI. 4 d. šiais tel. 778-7707 arba 925-0035. (pr.)

× **Minint pirmąsias metines** nuo mlymo brolio a. a. muz. Mykolo Ciblo mirties šv. Mišios už jo vėlę bus atnaujamamos š. m. lapkričio 8 d., sekmadienį, 7:30 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti pamaldose ir prisiminimai velionį savo maldose. Brolio Juozas su šeima. (pr.)

× **Neprigridintiems** — Ne-mokamai klausia patikrinama trečiadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, šeštadieniais nuo 10 iki 12 val. adresas: 3042 West 63rd St., Chicago, Illinois. Tel. 776-3189. Parduojami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atdara tik pirmą, ketvirtą, ir šeštą. Tel. 848-7125. (sk.)

Los Angeles Dramos sambūris su pasisekimu Chicagoje suvažiavęs Antano Škėmos "Živilė". Iš kairės: Algis Zaliūnas, Antanas Kiškis, režisiorė — Daila Mackialienė, Sigutė Mikutaitė, Peterson, Aloyzas Pečiulis, Vincas Dovydaitis ir Ema Dovydaitytė. Nuotr. P. Maletos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ATIDARYTA VIKTORO PETRAVIAUS PARODA

Naujausių dail. Viktoro Petravičiaus darbų parodos sutiktuvinis vakaras "Galerijoje", 744 N. Wells St., Chicagoje, buvo praėjusį penktadienį (spalio 29 d.). Galerijos sienose puikuoja 40 Viktoro Petravičiaus spalvotos grafikos (oil on graphic) ir juoda-balta raizinių. Parodos sutiktuve su svečių - meno bičiulių suplaukė tikra apstybė. Iš Michigano atvažiuo ir pats dailininkas Viktoras Petravičius su žmona. Viešnagės Chicagoje progą tą dieną V. Petravičius lankėsi ir "Draugo" redakcijoje, o vakare čikagiečiai turėjo progos su dailininku susitikti ir pabendrauti pačioje "Galerijoje".

Parodos progą Buffalo, Mich., laikraštis "New Buffalo Times" spalio 29 d. laidoje Petravičiui skiria kone tris savo puslapius. Aprašytas laikraščio reporterio vizitas Petravičiui tiesiogiai muziejum paverstus namuos, duodami pokalbiai su dailininku ir žmona, aprašo tekstą puošia net keliolika Petravičiaus darbų ir namų šeimininkų nuotraukų. Viktoro Petravičiaus paroda Chicagoje tęsis iki lapkričio 27 d.

ALOYZĄ BARONĄ PRISIMINUS

Jau praėjo ištisi metai, kai rašytojas Aloyzas Baronas išsiskyrė iš mūsų tarpo, palikdamas ne užtaisomą spragą mūsų kultūriniam gyvenime. Per anksti jis iškeliavo į daugų šalį, ilgos ligos nukamuotas, nesulaukęs nė pensininko amžiaus, palikęs dideliame liūdesyje žmoną ir du sūnus. Jo mirtis yra nepataisomas nuostolis ypač toms organizacijoms, kurioms jis priklausė: ateitininkams, Liet. fronto bičiuliams, Liet. rašytojų sąjungai, Liet. bendruomenei ir kitoms.

Savo nepaprasto darbštumo, energijos ir stiprios valios dėka, jis pasidarė produktyviausiu lietuvių rašytoju, parašęs ir išleidęs daugiau kaip 30 knygų, novelių, romanų ir satyrinės poezijos 3 knygas. O kas suskaitys jo straipsnius, aktualius ir gyvus veidamuosius "Draugo" dienraštyje, kurio redaktorium jis išbuvo 25

metus. Juo skaudžiau tenka pergyventi jo netekimą, nes iš jaunesnės kartos neatsiranda, kas galėtų jam prilygti ir nors iš dalies jį pavaduot.

Dėl savo būdo paprastumo ir švelnumo jis galėjo sugyventi su visokių pažiūrų lietuviu. Jis buvo mieliai kviečiamas įvairių organizacijų dalyvauti literatūros vakaruose ir kituose renginiuose su savo kūryba. Jis visur įnešdavo jausmą ir draugiškumą nuotaką, o ypač būdavo mėgiami jo labai aktualūs humoristiniai posmai, kurie pasižymėjo nepaprastu tikslumu ir geru skoniu, nes jis nieko neužgaudavo, — jis smerkė mūsų ydas, bet ne asmenis.

Todėl lapkričio 21 d., šeštadienio vakarą, Jaunimo centro kavinėje yra rengiamas plataus masto a. a. Aloyzo Barono mirties metinių minėjimas. Inicijavęs emėsi Chicago Lietuvių fronto bičiulių sambūris, vadovaujamas dr. Kazio Ambrozaičio. Tikimasi, kad lietuviškoji Chicago visuomenė, kuri gerbė ir vertino Aloyzą Baroną, neatsisakys savo gausių atsilankymų pagerbti jo prisiminimą ir tuo išreikšti pagarbą ir meilę ne tik jo asmeniui, bet ir tiems idealams, už kuriuos Aloyzas visą amžių kovojo ir aukojosi, būtent tautos laisvei ir išeivijos kultūriniam klestėjimui bei lietuvišybės išlaikymui.

Smulkesnės programos detalės bus paskelbtos vėliau. Laukiame visuomenės gyvo prisitarimo.

A. P. B.

PASIRENGIMAS SIMPOZIUMUI

Spalio 7 d. Chicago Jaunimo centre įvyko IV Mokslo ir kūrybos simpoziumo organizacinio komiteto posėdis. Organizacinio komiteto pirmininkas Juozas Rimkevičius, vicepirmininkas Stasys Jokubauskas ir kiti komiteto nariai apibūdino pažangą, padarytą ruošiantis simpoziumo atidarymui lapkričio 25 d.

Juozas Rimkevičius pranešė, kad simpoziume bus maždaug 170 paskaitininkų ir 54 sesijos, 4 bendri posėdžiai. Viskas sėkmingai pagrindinę simpoziumo temą: Lietuvių išeivių įnašas į mokslą. Simpoziumo atidaryme invokaciją kalbės vysk. V. Brizgys, o

sveikinimo žodį tars gen. konsulė J. Daužvardienė.

Architektūros ir technikos darbų paroda rengia PLIAS, o ekspozitai surinkti ir išdėstyti Chicago PLIAS skyrius. Skyriaus valdybos pirm. B. Kovienė posėdyje pranešė, kad parodoje bus nustatyto formato ekspozitai.

Mokslinių leidinių paroda yra Pedagoginio Lituanistikos instituto priežiūroje. Talką organizuoja literatūros lektorė Birutė Tamulytė. Posėdyje Robertas Vitas perskaitė jos pranešimą. Paroda vyks Jaunimo centro 106 kambaryje.

IV Mokslo ir kūrybos simpoziumo registracijos reikalus Organizaciniam komitetui sutiko padėti PLIAS moterų pagalbinės vietos. Yra numatoma, kad bus galima užsiregistruoti vienai dienai ar visom iš karto.

IV Mokslo ir kūrybos simpoziumo leidinyje maždaug 350 psl. Bus galima įsigyti leidinį registracijos metu, o paskaitininkai gaus jį kaip prisiminimą. Įvairios pramonės įstaigos ir kiti buvo raginami dėti skelbimus į leidinį ir tuo būdu padengti leidinio spausdinimo ir simpoziumo organizavimo išlaidas.

Išdėdintas Antanas Šantaras apibūdino Organizacinio komiteto išd. Iki šiol asmeninių aukų buvo gauta, laukiama daugiau, ypač dabar kai išsiusta 1000 laiškų prašančių aukų.

Parengimų komiteto narė Valė Plepienė apibūdino paruošimo darbų Simpoziumo dalyvių susipažinimui bei kitoms pobūviams kavinėje. Dalyviams bus parūpinamas maistas prieinama kaina:

IV Mokslo ir kūrybos simpoziumo organizavimas jau eina prie galo. Dabar teks išpildyti anksčiau sudarytus planus ir platinti bilietus į įvairius Simpoziumo renginius.

RKGR

PRAEITIES PUSLAPIUOSE

Lapkričio 3 d.

1534 m. Anglijos parlamentas Henrikui VIII perdavė visą teisinę ir politinę galią, iki tol priklausančią popiežiui.

1922 m. gimė lietuvių kilmės aktorius Charles Bronson.

1935 m. graikai plebiscitu iš egziles atšaukė karalių Jurgį II.

1946 m. Japonijos imperatoriaus galia buvo perduota rinktai asamblėjai.

1970 m. marksistas Salvador Allende tapo Čilės prezidentu.

1971 m. Valstybės sekretorius William Rogers pranešė, kad atsisakantiems prisiekti iškilmę JAV Konstitucijai, nebus išduodami pasi.

CHICAGOS ŽINIOS

KALTAS

Prisiekusiųjų teismas, svarstęs 4 val. 50 min., rado, kad Leon Washington kaltas nužudęs policijos vado padėjėją James J. Riordan. Bausmė gali siekti iki 40 m. kalėjimo. Nužudymas įvyko birželio 6 d. Marina City restorane, Chicagoje. Kaltinamasis nežinojęs, kad Riordan buvo policijos pareigūnas, kitaip jam būtų galėjusi būti mirties bausmė.

PASITRAUKE

Seselė Irenaeus Chekouras pašitraukė iš St. Xavier kolegijos prezidentės pareigų. Šioje kolegijoje yra studentų ir dėstytojų lietuvių.

TIES FIRMA

Illinois atstovų rūmų demokratų vadas M. Madigan pareiškė, kad teisinis komitetas tirs gubernatoriaus Thompsono potvarkį, kuriuo jo buvusiai teisių firmai, buvo už 272,000 dol. pavestas uždavinys ieškoti melagingų sąskaitų transportacijoje, sniego išvežime.

NEPAVYKO UŽLIPTI

Dan Goodwin, kuris buvo lauko sienomis įkops į Sears Tower, Chicagoje, sekmadienį bandė kopti į Hancock dangoraižį, tačiau čia jo čiuptukai blogai veikė dėl kitokios sienų medžiagos ir jį iš trečio aukšto išgelbėjo ugniagesiai su kopėčiomis.

DAUGIAU NUZUDYMŲ

Gaujų kovos ir alkoholio vartojimas prisidėjo, kad Chicagoje iki spalio 30 d. šiemet buvo nužudyti 724 žmonės, 5% daugiau negu pernai per tą patį laiką.

MEKSIKIEČIŲ GABENTOJAI

Agustin Castillo, 51 m., ir jo žmona Carmen, 62 m., kaltinami į Chicago nelegaliai įgabėję apie 4,000 meksikiečių, surinkdami už tai apie 2 mil. dol. Jie pripažino kaltais.

ISSIKRAUSTO GENGSTERIAI

Chicago ir New Yorko šeimoms, sudarančios Cosa Nostra gengsterių vadovybę, kraustosi į Kaliforniją.

DE PAUL PREZIDENTAS

Naujas De Paul universiteto prezidentas kun. John T. Richardson spalio 31 d. buvo įvestas į naujas pareigas Navy Pier salėje, Chicagoje, dalyvaujant vysk. A. Abramowicz.

BRANGESNĖS PABAUDOS

Chicago mieste automobilistai turės mokėti pridėdamas 5 dol. prie jiems skirtos pabaudos už susisiekimo taisyklių laužymą.

90% SKIEPYTŲ

Jau daugiau kaip 90% visų Chicago mokyklinio amžiaus vaikų, kurių iš viso yra 446,463 miesto mokyklose, jau yra įskiepyti.

KRISTINOS DRAMA

Švedijos karalienės Kristinos drama "The Abdication" statoma Theatre Building, 1225 W. Belmont, Chicagoje. Šios garsios konvertitės gyvenimas pavaiduojamas netiksliai, iš talentingos, rimtos moters darant ją Romoje besimėlinančią.

IKLIUVO POLICININKAS

Illinois policininkui, dirbusiam Crestwood nuovadoje, buvo pavesta sunaikinti paspekuliantus rastą marihuaną, tačiau policininkas John Williams, 30 m., pasilaikė 13 svarų marihuanos nesunaikinęs. Už tą nusikaltimą spalio 21 d. suspenduotas.

LIETUVIAI SIBIRE

Knyga — albumas su daugybe mūsų tremtinių ir kalinų atsiminimų, laiškų, su gausiomis nuotraukomis iš Sibiro, išėjo iš spaudos. Paruošė kun. J. Prunakis. Ilustravo dail. J. Strungys; apipavidalino dail. P. Aleksa ir dail. V. Lukas. Išleido Amerikos Lietuvių Biblioteka. 216 psl., kaina \$21.80, su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar pridėda \$1.40 valstijos mokesčio.

The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania

A report for 1979/80

This report edited by

DR. THOMAS REMEIKIS

Metraštis eile yra devintas. Visus redagavo dr. Remeikis. Šiame leidinyje yra sukaupta naujausia dokumentacija liečianti pavergtųjų nusikaltimus pažeidžiant pagrindinę lietuvių teises. Leidinys didelio formato, 264 psl. ir tinka bent kokia proga įteikti kaip dovaną, susipažinimui.

Išleido The Lithuanian American Community 1981 m. Kaina su persiuntimu \$9.25. Kietais viršeliai \$11.50.

Illinois gyv. dar pridėda 56 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

AMBER

The Golden Gem of the Ages

By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieną atžymėjimą už savo darbus. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO atsiradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos gintarą, o dalį iliustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL-VAZNELIŲ krautuvės rinkinio. Daktarė gintaro reikalu lankėsi Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 280 psl., kieti viršeliai. Graži dovaną kiekvienai progai.

Published by VA NOSTRAND REINHOLD Company, New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su persiuntimu \$28.16. Illinois gyventojai dar pridėda \$1.82 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Scena iš Jaunimo centre Chicagoje suvažiavęs A. Škėmos dramos "Živilė". Iš kairės: Antanas Kiškis ir Vincas Dovydaitis. Nuotr. P. Maletos